

J.A.V. KARO VADAI SUSITARĖ DĖL APSAUGOS

— ARTĖJA DIDELĖ TARPTAUTINĖ KRIZĖ, — PAREIŠKĖ J. MARTIN

Prezidentas Trumanas pakvietė kongreso vadus pasitarti dėl užsienio politikos reikalų

WASHINGTON, D. C., kovo 16 d. — Key West konferencijon suvažiavę J. Valstybių karo vadai aptarė visą eilę klausimų, liečiančių krašto apsaugos reikalus, šiandien pareiškė James Forrestal, krašto apsaugos sekretorius. Štabo viršininkų nutarimai bus paskelbti tiksliai po prezidento Trumano kalbos.

Praeitais metais nutarta sujungti visas ginklų rūšis, bet iki šio meto buvo visa eilė neišspręstų klausimų dėl glaudaus bendradarbiavimo. Key West konferencijoje buvo išaiškinta daug reikalų, kurie sustiprins J. V. karišką pajėgumą.

—Artėjame prie nepaprastai didelės tarptautinės krizės, — šiandien pareiškė Joseph Martin, atstovų rūmų pirmninkas ir įtakingas republikonų partijos narys. Kai kurie republikonai paskelbė gaudus esą nėra jokio pavojaus, visą nerimą sukėlė karo vadai, bet Martin pareiškimai paneigė tokius tvirtinimus.

—Jeigu komunistai įsistiprins Italijoje, tai tada vėnu smūgiu jie pavergtų ir likusią Europos dalį, — sako Martin. Komunistų kontrolę patektų visa Viduržemių jūra ir jos pakraščiai, tektų daug ką pervertktyti.

Pirmninkas Martin sako, kad kiekvienas krašto gyven-tojas turi rimtai susirūpinti

ateitimi. Martin turėjo progos gauti informaciją apie sovietų reikalavimus ir pasiruošmus karui.

Prezidentas Trumanas šiandien pakvietė žymiausių kongreso vadus rytoj ryte užėiti į Baltuosius Rūmus. Manoma, kad prezidentas nori jiems perskaityti kai kurias paruoštos kalbos vietas ir pasitarti su jais.

Prezidentas Trumanas pasakys kalbą 11:30 valandą ryto. Jąją transliuos visos didesnės radijo stotys. Šiandien prezidentas nepriėmė vizitorių, bet jis iškvietė visą eilę patarėjų, kad galėtų aptarti galutiną kalbos tekstą.

Užsieniai kreipia nepaprastai didelio dėmesio į kalbą kongresui. Britų spauda sako, kad prezidentas paskutinį kartą įspės sovietų diktatorių.

Informuoti asmenys tvirtina, kad prezidentą paveikė sovietų valdžios pasikėsinimas į Skandinavijos valstybių laisvę. Prezidentas įspės Kremlių, bet tuo pačiu metu jis prisirūpina, kad prezidentą paveiktų naujus karus — tarnybon, greičiau skirti reikalingas sumas aviacijai, sustiprinti kai kurias ginklų rūšis ir skirti Marshallo planui reikalingus pinigus. Senatas jau baigė svarstyti Europos ūkiui reikalingas sumas, bet projektas dar tebeguli atstovų rūmų komitete.

PRIĖMĖ VAKARŲ VOKIETIJĄ Į PASITARIMUS ŪKIUI ATSTATYTI

Suomijos prezidentas pranešė Stalinui, kad parlamentas nenori karo sutarties su rusais

PARYŽIUS, kovo 16 d. — Pasiūlius britų užsienio reikalų ministeriui Bevinui, Paryžiaus 16-kos valstybių konferencija nutarė priimti Vakarų Vokietijos atstovus į konferencijos pasitarimus.

Suvažiavusieji atstovai aptars planus karo metu išgrautam ūkiui atstatyti, vokiečių atstovai galės dalyvauti pasitarimuose.

Šis nutarimas skaitomas labai svarbiu, nes jis turės didelę reikšmę tolimesnėi Europos politikai.

PORTUGALIJA PRAŠO PRIIMTI ISPANIJĄ

Šiandien Portugalijos atstovas prašė konferenciją priimti ir Ispaniją į pasitarimus Europos ūkiui atstatyti.

Dauguma vakarų Europos valstybių nenori bendradarbiauti su diktatoriaus Franko valdoma Ispanija, nes ten nėra žodžio ir spaudos laisvės, valdžia persekioja politinius priešus.

Be to, kiekviena valstybė žino, kad Franko buvo ispanams primestas vokiečių ir italų durtuvas.

TIKISI GAUTI AMERIKOS PARAMĄ

Ministeris Bevin pareiškė, kad vakarų Europa, J. Valstybių padedama, netrukus ir vėl atsistos ant kojų.

Bevin prašė susirinkusius pa-

Vokietijon atbėgę čekai protestuoja

MIUNCHENAS, Vokietija, k. 16 d. — Ištasas šimtas čekų veikėjų protestuoja, jie nenori gyventi tose pačiose stovyklose, kur gyvena iš Čekoslovakijos jų pačių išvyti sudetų vokiečiai.

Moschendorfo stovykloje esantiems čekams kiekvieną kartą primenama, kad jie valgo vokiečių maistą. Atbėgusius čekus prižiūri vokiečiai.

Amerikos karo vadovybė neturi šiam reikalui skirtų pinigų. Bavarijone jau atbėgo apie 800 čekų.

Vatikanas spekuliuoja juodoj rinkoj

ROMA, Italija, kovo 16 d. — Vatikanas buvo didžiausias pinigų spekuliacijos centras, pareiškė Pietro Nenni, komunistuojančių socialistų vadas.

Nors Vatikano laikraštis ir paneigė tokius tvirtinimus, Nenni sako, kad už Vatikano durų buvo didžiausioji pinigų juodoji rinka.

Kunigaį Prettner Cippico ir Guillio Giudetti, pašalinę už spekuliaciją, yra tikrai menkos žuvelės.

—Atsargos gen. Bennett E. Meyers advokatas bاندė išgelbėti savo klientą, bet anstolis surakino jo dešiniąją su kitu kriminalistu ir nugalėno kalėjiman. Karo vadovybė atėmė iš Meyers visus pasižymėjimo ženklus.

—Cincinnati mieste policija išlaisvino 22 metų merginą, kurią psichopatas 13 dienų išlaikė savo kambaryje. Mergina buvo nuogai išrengeta, prišta, o ant jos kūno peiliu išpiauštyti inicialai.

—Franko policija Madride suėmė visą eilę pagarsėjusių fašistų, kurie paskutiniaisiais metais iš valstybės spaustuvės vogė muitinės ženklus.

—Prezidentas Trumanas uždraudė prekybos sekretoriui duoti senatui tarnautojų ištikimybę liečiančius dokumentus.

—Londono aiškėja, kad vakarų valstybės negalės susitarti su Rusija dėl Austrijos taikos, sovietų valdžia nori pavergti Austrijos gyventojus.

—Costa Ricos kariuomenė užėmė sukilėlių štabą ir paėmė nelaisvėn 160 sukilėlių. Užsienin išbėgęs prezidentas Ulate patarė gyventojams streikuoti.

—Sevilijoje diktatorius Franko suėmė 64 dabartinės valdžios priešus.

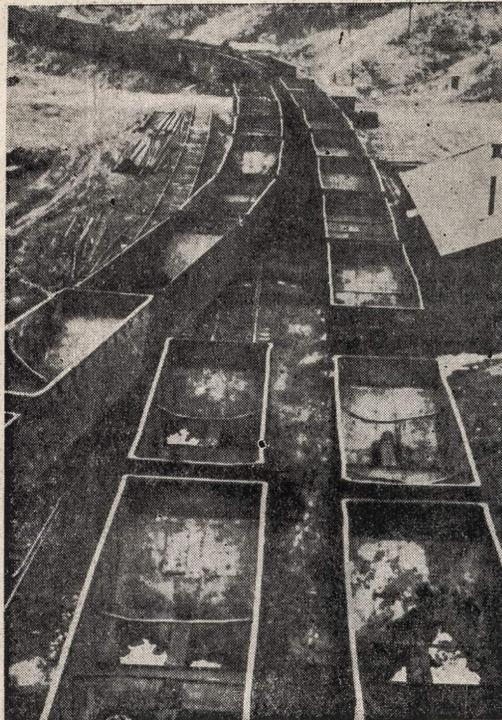
Stalinas siūlo kviečių Europai

WASHINGTON, D. C., kov. 16 d. — Sovietų Sąjungos gyventojai badauja, didesniuose miestuose ilgos eilės laukia prie kepyklų, bet sovietų valdžia siūlo parduoti kviečius vakarų Europos valstybėms.

—Vokiečių aviacijos specialistus norėjo paslapčiomis išgabenti į Pietų Ameriką, bet britų policija laiku juos su-laikė, parlamentui pareiškė Mayhew.

—Švedų kariuomenės štabas prašo karalių imtis priemonių krašto apsaugai sustiprinti. Švedų kariai nepasitiki sovietų Rusija.

Angliakasiai Streikuoja

WHEELING, WEST VIRGINIA. — Tušti vagonai stovi prie Valley Coal kompanijos kasyklos, kurią apleido angliakasiai, remdami John L. Lewis reikalavimą rysiye su pensijos planu.

200,000 ANGLIAKASIŲ STREIKUOJA, REIKALAUJA DIDESNIŲ PENSIJŲ

100,000 mėsos apdirbimo darbininkų metė darbą, reikalauja didesnio atlyginimo

PITTSBURGH, Pa., kovo 16 d. — Vakar pradėtas angliakasių streikas plečiasi, šiandien jau nedirbo 200,000 darbininkų.

Angliakasių unijos vadovybė sako, kad savininkai nesilaiko praeitais metais padarytos sutarties.

Už darbą savininkai moka, bet jie buvo pasižadėję pakelti pensijas dvidešimt metų išdirbusiems angliakasiams. Pensijų klausimas ir privertė angliakasius griebtis streiko.

KRASTE ANGLIES ATSAARGOS NEDIDELĖS

Apskaičiuojama, kad anglies atsargos nedidelės. Amerikos pramonė turi anglies tik 34 dienoms, o namų apšildymui jo yra dar mažiau.

Netrukus spaudoje ir per radiją bus keliamas didžiausias triukšmas, sako John L. Lewis, bet susinervavimo labai lengvai galima išvengti, tegu tiksliai savininkai pildo pažadus.

NORI GAUTI DAR 9 CENTUS Į VALANDĄ

CHICAGO, Ill., kovo 16 d. — Šiandien ryte 100,000 CIO mėsos apdirbimo darbininkų metė darbą, jie reikalauja pakelti atlyginimą 9 centais už kiekvieną darbo valandą.

Vien tiksliai Chicagoje darbą metė 25,000 darbininkų, o kiti streikuoja įvairiose Illinois ir kitų valstijų vietose. 2,000 CIO pikietininkų šiandien ryte pastojo vartus visų didesnių mėsos apdirbimo bendrovių.

Prezidentas tariasi dėl streikų

WASHINGTON, D. C., kovo 16 d. — Prezidentas Trumanas šiandien tarėsi su darbininkų

reikalų patarėjais dėl angliakasių ir mėsos darbininkų streikų.

Mėsos darbininkai sutiktų pradėti darbą, jei savininkai pasižadėtų tuojau pridėti po 9 centus, o pasitarimai sutarties paragrafams suformuluoti galėtų eiti savo keliu.

Motina įmetė ežerą du vaiku

ST. PETERSBURG, Fla., k. 16 d. — 28 metų Mrs. Ann Halling įmetė į ežerą du mažučius vaikus. Uosto darbininkams pavyko ištraukti 4 mėnesių Alexis lavoną, o 20 mėnesių Ralph kūnelio dar nesurado.

—Atidaviau juos Dievui už savo tautos nuodėmes, — pareiškė verkianti motina.

Teisėjas įsakė sumti Mrs. Halling ir iširti josios protą. Tik nesveiko proto motina gali mažučius vaikus mesti į vandenį.

Marshall Field ne-spausdins "PM"

NEW YORK, N. Y., kov. 16 d. — Marshall Field šiandien pareiškė, kad nuo kovo 26 dienos "PM" spausdinamas laikraštis bus sustabdytas.

Laikraštinių gildos atstovai negalėjo susitarti su Clinton D. McKinnon, jis nesutinka pasirašyti gildos vadų pagėidaujamoms sutarties.

McKinnon perka laikraštį ir nori turėti teisę daryti jame reikalingų pakaitų, nenori, kad gilda jį varžytų.

—Graikų policijai pavyko sučiupti komunistų ginklų sandėlį, kuriame rasta įvairios medžiagos už 200,000 dolerių, suimti 47 asmenys.

PIETŲ VOKIETIJOJ LIETUVIAI SUDARĖ PROFESINĘ SĄJUNGĄ

Valdybon išrinko V. Gervicką, K. Rakūną, A. Andriūną, A. Paškevičių, S. Griną, A. Ziedą

(“Naujienų” korespondento pranešimas iš Pietų Vokietijos)

— Šalin aziatišką despotizmą! — pareiškė tremtyje esantieji lietuviai amatininkai ir darbininkai, susirinkę Augsburgėje (Vokietijos Pietuose) š. m. vasario mėnesio 21 ir 22 dienomis. Jie jau praeitų metų pavasarį susibūrė į sąjungą, kuri šiandien įvairiuose Vokietijos kampuose turi 14 skyrių, o juose yra per 1,000 narių. Suvažiavime dalyvavo 42 atstovai.

Profesinės sąjungos Smetonos režimo nebuvo mėgiamos, jos tada buvo uždraustos, todėl mūsų visuomenėje daug kas apie jas neturėjo nei supratimo. Ir čia, tremtyje atsirado net stovyklų komitetuose asmenų, kurie kludė sąjungai įsikurti ir veikti, bet pasiryžusių viską nugalėti sąjungos vadovų tai neatbidė.

Jie dirbo, išjudino amatininkų ir darbininkų eiles ir, kaip matėme, per kelis mėnesius subūrė jų didelį būrį. Pralaužus pirmuosius ledus, darbas eis lengviau ir gal netrukus nebebus tremtyje darbininko ar amatininko, kuris nepriklausytų profesijoms.

SĄJUNGA GAVO KARO VADOVYBĖS LEIDIMĄ

Sąjungos valdybai jau pavyko gauti karo valdžios leidimą Sąjungai veikti, tikimasi netrukus gauti leidimą ir savo laikraščiui leisti.

Valdyba paruošė amato liudijimus keturiomis kalbomis, kurie bus labai naudingi emigruojant.

Ji išsiuntinėjo išsamų pranešimą apie pavergtos Lietuvos ir tremtyje esančių darbininkų bei amatininkų būklę didžiųjų vakarų valstybių vadovams ir profesinėms sąjungoms, užmezgė ryšius su J.A.V. siuvėjų sąjungos lietuvių skyriumi.

SĄJUNGA IŠSIRINKO NAUJĄ VALDYBĄ

Suvažiavimas padėjo Centro Valdybai už nuveiktus darbus, ypač jos uoliesiems nariams V. Gervickui ir Rakūnui.

Šiems metams suvažiavimas išrinko į Centro Valdybą šiuos asmenis: V. Gervicką, K. Rakūną, A. Andriūną, A. Paškevičių, K. Burbą, S. Griną ir A. Ziedą.

Suvažiavimas pageidauja sustiprinti tremtinių tarpe profesinės sąjungos tikslų propagandą, leisti savo laikraštį, rūpintis narių paruošimu organizuoti savišalpos fondą, sueiti į tampresnius ryšius su kitų kraštų profesinėms sąjungoms, remti Vykdamosios Tarybos planavimo komisijos darbą ir t.t.

PROF. KAMINSKAS KALBĖJO DARBININKAMS

Suvažiavimas pasiuntė sveikinimus VLIKui, J.A.V. lietuviams, Vakarų didžiųjų valsty-

bių profesinėms sąjungoms, J.A.V. siuvėjų profesinės sąjungos lietuvių skyriui ir gen. Lucius D. Clay.

Be savo kasdieninių reikalų, suvažiavimas išklaušė labai įdomią dr. Kaminsko paskaitą apie būsimos Lietuvos ūkinę politiką ir amatininko-darbininko uždavinius.

Paskaitoje išskelti klausimai buvo gvyal diskutuojami. Malonu pastebėti, kad ir tremties kryželį nešdamas Lietuvos darbo žmogus domis svarbiais valstybiniais klausimais ir sugeba juos rimtai spręsti.

VISUOMENĖ SUSIDOMĖJO SUVAŽIAVIMU

Baigdamas paminėsiu, kad visuomenė parodė didelio susidomėjimo šiuo suvažiavimu. Tantai matosi iš suvažiavimo gautų sveikinimų.

Žodžiu jį sveikino Socialdemokratų Partija, Valstiečių Liaudininkų Partija, Teisininkų Centro Valdyba, Latvių Amatininkų Sąjunga, o raštu sveikino Lietuvos Socialdemokrati-nio Jaunimo Sąjunga, Kūrėjai Savanoriai, Inžinierių Sąjunga ir kiti.

Baigsiu Lietuvos soc. dem. partijos atstovo adv. Skorubskio žodžiais: “Linkiu Sąjungai augti ir stiprėti, o Tamstoms čia daug ko pasimokyti ir pasirošti, kad grįžę į laisvą Lietuvą galėtumėte stoti į darbą ir sukurti tvarką, kurioje darbo žmogui būtų lengva ir malonu gyventi”.

—Suomijų premjeras pareiškė, kad sutartis su Rusija nepa-keis Suomijos užsienio ir vidaus politikos.

Vėliausios Naujienos

— Jei komunistams pavyktų užimti Italiją, tai popiežius atvyktų į J.A.Valstybes, vakar paskelbė Meksikos katalikų laikraštis. Katalikai norėtų, kad popiežius apsigyventų Pietų Amerikoje.

— Tvirtinama, kad prezidentas Trumanas prašys kongresą leisti jam pasirašyti karo sutartis su Vakarų Europos demokratinėmis valstybėmis.

— Bulgarijos valdžia atspausdino Franklin D. Roosevelto ženklelį, kurį naudoja komunistinei propagandai.

— Atstovų rūmų komitetas nutarė visą būtų nuomų reikalą atiduoti savivaldybėms, kad jos galėtų tarti paskutinį žodį.

— Sekretorius Marshall vakar turėjo liudyti kongreso komitetui, bet jis prašė atidėti posėdį rytojui, po prezidento Trumano kalbos.

— Sekretoriai Marshall ir Forrestal buvo svarbiausiais prezidento patarėjais kalbai ruošti. Republikonų partijos vadai nutarė atidėti mokesčių reikalą, kol nebus žinoma prezidento kalba.

— Floridoj pradėjo siausti didelė audra, 200 žmonių neteko pastogės.

LIETUVIŲ RATELIAI

Atsišaukimas

Aš Jėva Leitienė esu su dviem vaikais Vokietijoje. Savo vyro likimo nežinau.

Mums labai sunku čia. Aš, su dviem vaikais, esu nedirbanti, todėl pragyvenimas mums dar sunkesnis. Kitą kartą neturiu ko vaikams valgyti duoti.

Taigi, gerbiamieji Amerikos lietuviai, gal kas iš Tamstų pasigalės mūsų.

Mano adresas:

J. Leitienė,

Lehrte (20) bei Hannover, Churchill Lager, Germany.

Vieša padėka

Leiskite Jūsų redaguojamam laikraštyje išreikšti gilią padėką p. Onai NORVILAS, iš Chicago, už atsiuntimą man labai vertingo maisto siuntinio, kurio vertė sudarė 30 dolerių.

Vokietijoje esą lietuviai — tremtiniai su nepaprastu dėkingumu ir didžiausia pagarba amžinai minės p. Onos NORVILAS tokį negirdėtą pasiaukojimą ir gailėtingumą savo tautiečių atžvilgiu.

— Marcelė Kemežienė.

Meerbeck, Vokietija

23.1.48

Surenge gimtadienio pobūvi

Kovo 14 dieną pp. Stanley Gercas, 2716 W. 39th place, turėjo surengę malonų pobūvių dukters Sandra Rose Gercas gimtadieniui atžymėti.

p. Stanley Gercas yra taveros savininkas. Pobūvyje įsitaikė svečiams ir viešnioms įvairių pastiprinimų, o ponia Helen Gercas paruošė skanių valgių.

Sandra Rose svečių tarpe buvo jos teta Violet ir jos du vaikai Patsy ir Tommy Seagram, ponia Anna Gercas (močiutė), ponia Mary Shimkus ir sūnus Charles, ponia Kumzie ir jos du vaikai Rose ir Al, Helen Zack, Stella Jozaitis, Michael Eager, Charles Shipley, Bernice Schwitt, taipgi Sandra Rose brolis Robert Gercas ir daug kitų.

Sandra Rose gavo daug gražių dovanų, o mes visi linkime jai dar daugelį metų malonių gimtadienių. — B.H.S.

MYKOLAS KASNAUSKAS

Mirė kovo 15 dieną, 5:22 val. po pietų, 1948 m., sulaukęs senatvės. Gimęs šilalės parapijoje. Amerikoje išgyveno 56 metus.

Paliko nuliudę du sūnus: Jonas, marti Hazel; Edward, marti Nancy; dvi dukterys: Frances Simson, žentas Edward; Stella Ervin, žentas Thomas; 3 anūkai ir kitos giminės ir draugai.

Priklausė prie Chicago Lietuvos Teisybės Mylėtojų ir Šv. Antano Draugijų.

Kūnas pašarvotas namuose, 7535 S. Yale Ave. Vincennes 8346.

Laidotuvės įvyks penktadienį, kovo 19 d., 9:30 val. ryto iš namų į Šv. Juozapo parapijos bažnyčia, o po gedulinių pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Mykolo Kasnausko giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliudę lieka:

Sūnas, Marčios, Dukterys, Zental, Anūkai ir kitos gim.

Laidotuvų direktorius A. M. Phillips. Tel. Yards 4908.

PAIEŠKOJIMAI

Paieškau: Emilijos Mikonienės-Paškevičiūtės. Išvažiavusi 1929-30 m. iš Vabalninko, Biržų apskr. Gyv. Kanadoje.

Albino Mikonio. Kilęs iš Buožių kaimo, Salamiesčio parap. Vabalninko valsč. Gyv. Kanadoje.

Rašyti:

Ged. Skaistys, Woods Manufacturing, c/o Emp. Cott. Mills, Welland, Ont., Canada.

1) Ieškomas Juozas Meškelė, gyvenęs Svilionių km., Adutiškio valsč., Švenčionių apskr.

Ieško Vilhelmina Suckelienė, D.P. Camp 24, Eutin, Germany.

2) Ieškomi Lidžius Aleksandras iš Švėkšnos miestelio, Gidminaičių g-vė ir Eitvidas Juozas iš Švėkšnos, Nautiltės malūnas.

Ieško Aleksas Penkauskas, D.P. Camp 24, Eutin, Germany.

3) Ieškomi Strungis Povilas ir Strungis Jonas, gyvenę Šilalės miest., Lokystos g-vė, Tauragės apskr.

Ieško Stasė Stonytė, D.P. Camp 24, Eutin, Germany.

4) Ieškomas Jurgis Endrušaitis, sūn. Joro ir Marijos Maurušaitės. Gimė Karklupėnų k., Kampiškių valsč., Vilkaviškio apskr.

Ieško Olga Golytė-Brauklienė, Minos Goliėnės-Endrušaitės.

KAJETONAS GIRSKIS

Gyv. 1444 S. 51st Ave., Cicero.

Mirė kovo 14 d., 6:45 val. vakare, 1948 m., sulaukęs senatvės. Gimęs Vaiguvo par., Tolių kaimo, Raseinių aps. Amerikoje išgyveno 45 metus.

Paliko nuliudę: Lietuvoje žmona Ona; 2 dukterys ir 3 sūnūs, o Ciceroje svogeris Pranciškus Zajauskas ir jo žmona Antanina ir jų šeima. Telef. Olympic 593, o kitas svogeris Kazimieras Zajauskas, Hart, Mich., ir kitos giminės.

Kūnas pašarvotas A. Petkus koplyčioje, 1410 S. 50th Ave., Cicero, Ill.

Laidotuvės įvyks penktadienį, kovo 19 d., 8:30 val. ryto iš koplyčios į Šv. Antano parapijos bažnyčia, o po gedulinių pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Kajetonas Girskio giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliudę lieka: Svogeriai, jų žmonos ir kitos giminės.

Laidotuvų direktorius A. Petkus. Tel. Townhall 2109.

IGNACAS ZALUSKIS

1733 S. Union Ave.

Mirė kovo 15 dieną, 3:00 val. ryto, 1948 m., sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Panevėžio apskrityje, Linkuvos parap., Zimbiskų kaimo. Amerikoje išgyveno 42 metus.

Paliko nuliudę: sesuo Elzbieta Kissel; svogeris Dan ir jo sūnus Raimondas, marti Cicilija, anūkas Jimmy; 2 pusbroliai: Kazimieras ir Jonas Danisevičiai ir jų šeimos. Lietuvoje liko brolis Julijonas ir šeima ir sesuo Emilija Armasauskienė ir šeima.

Kūnas pašarvotas Juliaus Liulievičiaus koplyčioje, 4348 So. California Ave.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, kovo 18 dieną, 1:30 val. po pietų iš koplyčios į Lietuvos Tautiškas kapines.

Visi a. a. Ignaco Zaluskio giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliudę lieka:

Sesuo, Svogeris, Marti, Anūkas, Posbroliai ir kitos gim.

Laidotuvų direktorius Julius Liulevičius. Tel. Laf. 3572.

tės dukte. D.P. Camp 24, Eutin, Germany.

***

Paieškau Kersio Igno iš Mikalajūnų km., Linkuvos valsč. išvykusio prieš 20 metų iš Lietuvos į Kanadą.

Atsiliepti:

Bronei Kruopytei, St. Mary's of the Lake Hospital, Kingston, Ont., Canada.

Žuvo Hitleris ir Mussolinis, norėję pavergti visą pasaulį. Tas pats atsitiks ir su raudonoju diktatorium Stalinu. Lietuva bus vėl laisva. Neleiskime tik žūti lietuviams. Paremkime tuojau Antrąjį Lietuvai Gelbėti Vajų.

Serga John Jonušas

John Jonušas, gyvenęs adresu 560 W. 18th street, Chicagoje, paslido darbe kovo 2 dieną ir sunkiai susižeidė koją. Dabar jis randasi St. Luke's ligoninėje ir lūšisi po operacijos, kuri buvo padaryta kovo 3 dieną. Jis dirba Continental Glass kompanijai.

Visi mes linkime jam greitai pasveikti. — B.H.S.

Amerikos Lietuvių Taryba kovoja dėl laisvos, demokratinės Lietuvos Respublikos atstatymo. Paremkite ją darbu ir joms vykdomą Antrąjį Lietuvai Gelbėti Vajų gausiomis aukomis.

3 Metų Mirties Sukaktuvės

PFC. EDWARD ELEVIČIUS

Persikyrė su šiuo pasauliu kovo 18 d., 1945 m., sulaukęs 25 metų amž. Gimęs Chicago, Illinois.

Paliko dideliame nuliudime motina Agnieška, po tėvais Aleksinai, tėvas Petras, sesuo Bernice Žybas, jos vyras Edwardas ir jų dukte Elena, daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Pfc. Edwardas Elevičius įstojo į kariuomenę savanoriu liepos 20 d., 1940 irėjo pareigas su paratroopers. Į karą frontą buvo išsiųstas sausio mėnesį, 1945 m. ir kovo 18 d., 1945 žuvo Vokietijoje.

Liuodai atminčiai mūsų brangaus sūnais ir brolio bus laikomos šv. Mišios šv. Kryžiaus parapijos bažnyčioje 18 diena kovo, 1948 m., 8:30 val. ryto. Kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus atsilankyti į pamaldas.

Mes Tavęs, mūsų brangusis sūnau ir broli, niekuomet neušimirsime. Tu pas mus jau nebesugrįsi, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave ateisime. Lauk mūsų ateinant!

Nuliudę lieka: MOTINA, TEVAS, SESUO, SVOGERIS IR JŲ DUKTĖ.

ANTANAS VARANOVITCH

835 WEST 34th PLACE

Mirė kovo 15 dieną, 2:30 val. ryte, 1948 m., sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Simonių parap., Pelisčių kaime.

Paliko nuliudę: žmona Stella ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Kūnas pašarvotas Mažeika ir Evans koplyčioje, 3319 Lituanica Ave.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, kovo 18 dieną, 1:30 val. po pietų, iš koplyčios bus nulydėtas į Lietuvos Tautiškas kapines.

Visi a. a. Antano Varanovitch giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudę lieka: Žmona ir Kitos Giminės.

Laid. Direktoriai Mažeika ir Evans, tel. YARDS 1138-1139.

VALERIJA GAIDELIS

po tėvais Paliukaitė

GYVENO 12304 SO. HALSTED STREET

Mirė kovo 12 d., 7:20 val. vakaro, 1948 m., sulaukus pusės amžiaus. Gimus Biržų apskrityje, Papiės parap., vienkienyje.

Paliko nuliudę: vyras Juozapas; 2 pusbroliai: Longinas Kudinskis ir jo žmona Viktorija; Valerijonas Kudinskis ir jo žmona Ona; krikšto sūnus, Marijonas kunigas Pranas Bulovas; (Thomson, Conn.), giminaičiai: Baliunų šeima (Brooklyn, N. Y.)

Kūnas pašarvotas L. Bukausko koplyčioje, 10821 South Michigan Ave.,

Laidotuvės įvyks trečiadienį, kovo 17 diena, 10:00 valanda ryto iš koplyčios bus nulydėta į Lietuvos Tautiškas kapines.

Visi a. a. Valerijos Gaidelis giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudę lieka: Vyras, Pusbroliai, Krikšto Sūnus ir Giminaičiai.

Laid. Direkt. E. Bukauskas, Tel. PULLMAN 9661.

Pirkite iš Didžiausios Paminklų Dirbtuvės CHICAGOJE

Jonas Savickas

BEVEL GRANITE CO. (Not Inc.)

119th St. ir Kedzie Ave.

WHOLESALE ISDIRBYSTĖ
Paminklus pristatome į visas kapines arti ar toli.

Telefonas: BEVerly 3632

A. PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 So. Western Avenue
TELEFONAS GROVEHILL 0142

1410 South 50th Avenue
TELEFONAS TOWN HALL 2109 CICCERO, ILLINOIS

KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

LIODĖSIO VALANDOJ

Saukite

MAŽEIKA & EVANS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

6845 So. Western Ave. 3319 Lituanica Ave.
PROspect 0099 YARDS 1138-1139

Tiems kurie gyvena kitose miesto dalyse gausime koplyčią arčiau jūsų namų

John F. Eudeikis

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 So. Hermitage Ave.
Visi Tel. YARDS 1741-1742

4330-34 So. California Ave.
Telefonas LAFayette 0727

DYKAI KOPLYČIOS VISOSE CHICAGOS DALYSE

Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto, W. G. E. S. 1390 k.

NARIAI Chicago Lietuvos Direktorių Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ

TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

P. J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET 710 WEST 18th STREET
Telephone YARDS 1419

I. J. ZOLP

1646 WEST 46th STREET Phone YARDS 0781

LACHAWICZ IR SUNŲS

TEL.: VIRGINIA 6672 and 6673
2314 WEST 23rd PLACE 10756 SO. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS

10821 SO. MICHIGAN AVENUE Phone PULLMAN 9661

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVENUE Phone YARDS 4908

PETRAS P. GURSKIS

659 WEST 18th STREET TEL.: SEELEY 5711

J. LIULEVICIUS

4348 SO. CALIFORNIA AVENUE Phone LAFAYETTE 3572

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

Relieved in 5 minutes or double your money back

When your stomach acts queer (acid, indigestion, gas, sour stomach and heartburn, etc.), usually the cause is the stomach's acid. Garsinkitės, the only effective relief—relieves like those in Bell's Tablets. No nausea. Bell's brings comfort in a half or double your money back on return of bottle to us. 25c at all drugstores.

SUSIRINKIMAI

ZEMAIŲ KULTūros KLUBO mėnesinis susirinkimas įvyks trečiadienį, kovo 17 d., 1948 m., Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St. Visi nariai-ės melžiame skaitlingai dalyvauti.

—K. Kazlauskas, rašt.

HUMBOLDT PARK LIETUVIŲ PIL. KLUBO susirinkimas įvyks kovo 17 d., 8 val. vakaro, Svet.—3600 W. North tve. Klubičiai nepamirškite atsilankyti; turėsite svarbių reikalų. Klubas rengia svarbų mass-mitingą kovo 21 d. svetainėje kamps North ave. ir Western ave.—2:30 popiet, North-west Hall. A. Lungevicz, rašt.

LOVEIKIS

Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis

KVIETKININKAS Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams

3316 SO. HALSTED ST. Tel. YARDS 7308

URBA

Gėlės Mylintiems Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms, Papuošimams.

GELININKAS

4180 Archer Avenue Phone LAF. 5800 arba 5870

Shelton & Doolin Florists

4071 ARCHER AVE. (California and Archer) PHONE VIRGINIA 1940

Geriausios Gėlės Vestuvėms ir Laidotuvėms

GUZAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINYČIA

Gražiausios gėlės dėl vestuvių, bankietų, laidotuvėms ir dėl kitų visokių papuošimų.

Patalfonuokite arba ypatingai atvykite į mūsų gėlių krautuve.

6901 SO. WENTWORTH AVE. Chicago 21, Illinois. Telefonai: STEWART 2454 ir HUDSON 2224

Chicago Draugijų, Klubų Valdybos 1948 Metams

SIMONO DAUKANO DRAUGIJOS VALDYBA 1948 METAMS: William Kristianas, pirm., 7026 So. Talman Ave.; Julijonas Račevič, vice-pirm.; A. Kaulakis, nut. rašt., 3247 So. Emerald Ave., tel. Danube 1126; Antanas Milkintas, rin. rašt., 3416 So. Union Ave.; Jurgis M. Chernauskas, izdin., 1900 S. Union Ave.; Jonas Malinauskas, kontr. rašt.; Pranas Baksinskis, izdo glo-bėjas; A. Vilkis, maršalka; T. A. Petkus, ligonių prižiūrėtojas, 6714 So. Sangamon St.; Dr. J. P. Poška, daktaras kvėtetis. Susirinkimai laikomi pirmą sekmadienį kiekvieną mėnesį, 12 val. diena, Chicago Lietuvos Auditorijoj, 3133 So. Halsted St. Priklauso vyrų ir moterų.

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ NAMŲ SAVIŅINKŲ BRIDGEPORTE VALDYBA 1948 METAMS: Kaz. Visackis, pirm., 2331 Emerald Ave.; S. Kunevičia, vice-pirm., 3220 Union Ave.; A. Kaulakis, nut. rašt., 3247 Emerald Ave., tel. Danube 1126; T. S. Janulis, fin. rašt., 3430 So. Morgan St., Yards 4863; P. Balsis, izdininkas, 5653 S. Throop St.; G. Daraska, kontr. rašt.; A. Shimkus, maršalka; K. P. Gugis, advokatas. Susirinkimai atsibuna kiekvieną mėnesį antrą dieną, 7:30 val. vakare, Chicago Lietuvos Auditorijoje, 3133 S. Halsted St. Pririnama visi namų savininkai be skirtumo.

KRAKIŠKIŲ DRAUGIŠKO KLUBO VALDYBA 1948 METAMS: F. Strumskis, pirm., 7210 So. Fairfield Ave., tel. Grovehill 8263; E. Platkauskas, vice-pirm., 4019 So. Rockwell St., tel. Lafayette 0833; A. Kvedaras, prot. rašt., 4246 So. Maplewood Ave.; J. Blozis, fin. rašt., 3938 W. 63rd Pl., tel. Hemlock 6180; A. Kondrotas, izd., 5140 So. Neenah Ave., tel. Portsmouth 7496; M. Stariėnas, organizatorė, 4002 S. Rockwell St.; A. Račevičia, maršalka, 4034 So. Arcestan Ave.; A. Kondrotas, koresp., 5140 So. Neenah Ave. Susirinkimai atsibuna kas mėnesį ketvirtą (4) nedėdienį, 2 val. po pietų, Hollywood svet., 2417 W. 43rd St.

HUMBOLDT PARK LIETUVIŲ POLITIKOS KLUBO VALDYBA 1948 METAMS: M. Grakauskas, pirmin., 3939 N. Christiana Ave., tel. Keystone 2496; M. Cepulevičius, vice-pirm., 3327 W. Lemoyne St., tel. Spaulding 7903; A. Lungevičia, prot. rašt., 1814 Wabansia Ave., tel. Humboldt 2285; Stanley Buneckis, fin. rašt., 3327 W. Lemoyne St., telef. Spaulding 7903; John Draugelis, kasierius, 1701 N. Pulaski Road, tel. Albany 9236; Ant. Kuprevičia, maršalka, 5431 W. Drummond Place. Susirinkimai atsibuna kas trečią savaitę trečiadienį, 8:00 val. vakare, 3600 W. North Ave., Chicago, Illinois.

Gas on Stomach

Relieved in 5 minutes or double your money back

When your stomach acts queer (acid, indigestion, gas, sour stomach and heartburn, etc.), usually the cause is the stomach's acid. Garsinkitės, the only effective relief—relieves like those in Bell's Tablets. No nausea. Bell's brings comfort in a half or double your money back on return of bottle to us. 25c at all drugstores.

KORESPONDENCIJOS

Detroit, Mich.

PAREISKIMAS DEL PROVOKACIJOS.

Tula, nežinia ką atstovaujanti S. Masytė (o gal vedama autoreklamos tikslu?), kreipėsi atviru laišku į A. Tolį ("Laisvė" vasario 26, 1948), pranešdama, kad kažin kokie "mes" nusistatė nusamdyti Detroito salę, "duoti užtekintai skelbimų per radiją ir visai kitaip" ir suruošti debatus. Iš laiško turinio debatų tema atrodo dvejopa: norima diskutuoti dėl teikiama kažin kokio Detroito radio klubo žinių iš "tarybinės Lietuvos" ir, iš esmės, "tarybinės Lietuvos klausimu".

Tuo laišku A. Toliaus neva kviečiamas debatuoti; jeigu gi jis negalėtų atvykti asmeniškai, tai, kaip laiške rašoma, tegul jis "skiria kitą arba kitus" tremtinius su tais nežinomais "mes" paminėtomis temomis diskutuoti.

Atkreipė dėmesį į šią negudrią provokaciją, kuria norima įtraukti lietuviškąją visuomenę diskutuoti kiekvienam lietuviui patriotiškai nediskutuotą tėvynės pavergimo klausimą ir tuo vis labiau įteisinginti lietuvių sąmonėje "tarybinės Lietuvos" terminą, gyvenant Detroito buv. tremtiniams laiko reikalinga pareikšti lietuviškai visuomenei kas seka:

1. Kiek reikalinga liečia diskusijas dėl protarybinių apie Lietuvą žinių teikimo per Detroito radio klubo pusvalandį, tremtiniams pareiškiama, kad jie tu žinių neseka ir jomis nesidomi. Tačiau iš spaudoje tilpusių labai argumentuotų atsiliepimų apie tas "žinias", tenka daryti išvadą, kad tos "žinios" yra žemiau bet kurios kritikos. Toms "žinioms" tiksliau tinka ne žinių, bet anekdotų pavadinimas (ant upelių hidroelektrinės stotys, tremtiniai vis esą "nepatikimas elementas"). Lietuvos paštininkai vien tik "sabotažininkai", laukiai sausio mėnesį trešiami ir panašiai). Diskutuoti dėl tų absurdu neįmanoma; tegalima tik patarti tam radio klubui savo žinių tarnybą padaryti rimtesnę. Tenka dar pasakyti, kad buv. tremtiniai net iš Vilniuje leidžiamos "Tiesos" patiria visai kito pobūdžio žinias iš okupuotos Lietuvos.

2. "Tarybų Lietuvos" terminas yra prosovietinė fikcija. Kiekvienas padorus lietuvis dabar težino tik Okupuotą Lietu-

tuvą ir pavadino ją "Ostland", jokiame padoriame lietuviui nekilnytį mintis, norint aptarti Lietuvos vargus, pavadinti tai "diskusijomis dėl Ostlando". Kodėl gi dabar, esant tai pačiai padėčiai, rusams pavadinus Lietuvą "tarybų Lietuvos" terminu, turi būti ruošiami "debatai tarybinės Lietuvos klausimu"? Tai tėra grynas talkininkavimas okupuotai tui. "Ostland", "Severo-zapadnyj kraj" ar "tarybų Lietuva" — lietuviui yra tie patys smurto ir prievartos sinonimai. O smurtininko ir prievartautojo veiksmas aptarti vieta yra ne "debatuose", bet teisme.

Todėl, kai reikalinga liečia okupuotos Lietuvos vargų bei nelaimių pavaizdavimą mūsų visuomenei, tremtiniai yra tokios nuomonės:

Dvių iš eilės okupantų padaryta ir tebedaroma žala Lietuvai ir lietuvių tautai kiekvienam mūsų yra neabejotinas blogis. Tų tema išsina iš diskusijų sferos. Buv. tremtiniai kartu su Amerikos lietuviams organizuoja Amerikos lietuvių visuomenės teismus Lietuvos okupantui teisti. Tuose teismuose buv. tremtiniai dalyvaus kaip liudininkai, galį įrodyti okupantų padarytą žalą. Tuose teismuose galės dalyvauti ir kiekvienas asmuo jo laisvu pasirinkimu: ar kaip okupanto piktų darbų liudininkas, ar okupanto gynėjas. Atviros durys į tuos teismus bus ir "atviro laiško" autoriui ir tiems anonimiškiems "mes". Visi jie galės duoti pareiškimus pagal savo nusistatymą.

Kartu kreipiama patriotinės visuomenės dėmesys į šiu teismų organizavimą. Atminkime, kad Klaipeidos sasininkų (užmaskuotų nazių) byla buvo vė. Kai naciai, pasigrobę Liepirmas įvadą su Nuernbergo byla. Mažytė Lietuva pirmoji pasauliulyje drįso nacių pasodinti ir kaltinamųjų suola. Tad ir antrajam okupantui ruošiami visuomenės teismai laisvoje Amerikoje tebūna įvadai naujai Nuernberga, kur kaltinamųjų suole sėdės nusikaltėlis prieš žmoniskumą, dabar dar nenubaustas, vakarykštis nacių draugas.

Konkrečių davinų apie šiu teismų organizavimą kiekviena kolonija turėtų patiekti atskirai.

Buv. tremtinių Detroito pav. vedimu buv. Tremtinių Dros valdyba. Detroit, kovo 6 d., 1948.

Maj. generalas Bennett E. Meyers (po kairei) atvyksta į Federalio teismo rūmus Washingtono, kur teisėjas Alexander Holtzoff paskyrė jam bausmę — kalėjimą nuo 20 mėnesių iki penkių metų. Kalėjimu generalas buvo nubaustas už kreivą priesaiką.

NR. 11682 STACHANoviškos DAILĖS. CECHĖ

Italijoje išėjo iš spaudos dokumentų knyga — "Sovietinis teisingumas". Jos autorai: Silvestras Mora ir Petras Zvierniak. Čia pateikiamas IX skyriaus fragmentas — dailininkės R. M. liūdijimas. — Vert.

Stovykla. Baurūs barakai, užpustyti sniegu. Už vielų nykių, baltos lygumos. Sniegu breną žmonės sunkiais valokais, apsirengę vatiniemis kelnėmis ir "tielogreikomis"... Tai "uždarytieji".

Aš atsiduriau jų tarpe. Tiesiai iš kalėjimo atsanti mane čia, į stovyklą, į Marijską (Novosibirskaja obl.)...

Sėdėdama ant narų aukštai, palūbėj, galvojau kas toliau? Staiga atsidarė durys. Įėjo storas viršininkas, paskui jį pagalbinė svita. Bukpročių veidai, kariškos kepurės. Eina pro narus. Peržiūrėjimas. Susstojo prie manęs.

—Kas jūs?
—Lenkė.
—Kokia specialybė?
—Dailininkė.
—Gerai, paskirti į dailės cechą,—nurodė.

Dar tą pačią dieną su plankėčia širdimi stovėjau prie barako. Pastūmiau duris ir atsiduriau mažame kambarėlyje. Pirmiausia matėsi į akis tigras, ištiestas didelėje drobyje. Buvo didelis, pasiūšausęs, plačiai išžiotu kruvinu snukiu. Priešais tigrą stovėjo aukštą vyras su teptuku. Sugirždėjus durims, atsiskuko ir tad pamačiau išblyksusį, nervingą veidą. Ant aukštos, mėslios kaktos krito tamsūs, banguoti plaukai.

—Atrodo visai kaip filmų artistas, — pagalvojau. Artistinės išvaizdos jam teikė dar aksominę tamsiai žalia kurtka. Tai, kas labiausiai jame atsispindėjo, buvo jo "europėjiškumas". Pirmas "žmogiskasis" veidas. "Laisvi piliečiai", kuriuos lig šiol sutikdavau, paprastai kalbant, buvo barbarai su bauriais snukiais ir dar biauresniais balsais. Man rodėsi, jog visi bolševikai taip atrodė. Anatol Michailovič buvo pirmas civilizuotas žmogus, tačiau... "uždarytas". Vėliau supratau, kad beveik visa kultūringoji Rusija sėdi stovyklose ir kalėjimuose.

Prasidėjo mano darbas "dailės ceche". Vadovas buvo Anatol Michailovič, žmogus visapusiškai talentingas aktorius ir dailininkas drauge. Mano draugai buvo įvairaus skonio

ir gabumų menininkai. Gabiausias iš jų visų buvo Aleksander Vasilevič, kuris puikiai žinojo meno istoriją ir žavėjosi prancūzų impresionizmu. Tų žmonių tragedija slypėjo tame, kad jie nuolat turėjo piešti vis tuos pačius paveikslus "klientams". Kai vienas aukštąs "načalnikas" užsisakydavo sau paveikslą, tai tuojau visi žemesni "načalnikai", nenorėdami nuo jo atsilikti, užsisakinėdavo tą patį. Dėl to visoje Marijskos aplinkėje visų išsigalinčiųjų nuo vyriausio iki mažiausio — kambarių sienos, buvo apkabinėtos vienais "kaviorais". Kavioru vadindavo didelę drobę su kokiū nors piešiniu, kurią kabinavo vietoje kilimėlio prie lovos.

Kaip atrodė mūsų dailės darbas? Dirbtuvėje buvo spalvotų atvirukų komplektas — įvairių žinomų ir nežinomų rusų dailininkų kūrinių rinkinys. "Klientas" apžiūrėdavo tuos atvirukus, išsirikndavo sau vieną ir liepdavo padaryti didelę jo kopiją, kartais siekiančią "kavioro" mastą.

Temas, kurios turėjo didžiausią pasisekimą, galima buvo suskirstyti į dvi grupes: laukiniai kruvinas ir sentimentalistas pasakiškas. Laukinių specialistas buvo Aleksander Vasilevič. Iš po jo rankos išsoko, tur būt, apie 30 tigrų ir nesuskaitoma daugybė "Ivanų Žiauriųjų" (scena vaizduoja carą, žudantį savo sūnų: kilimai pilni kraujų).

"Tigro" ar "Ivano Žiaur." akivaizdoje užsakytojas stovėdavo pagavimė ir uostinėdamas šnervėmis kraują, sušukdavo: "Zavu!" arba "Puiku!". Tačiau populiarenes buvo pasakų temos. "Pasakos" paveikslas niekuomet nenuėjo nuo molberto. Visi jį piešė, turėję (deja) piešti ir aš. Šilofone, pasilenkęs prie šaltinio, stovi baltas arklys su trauso karpačiais ir trauso uodega. Į arklio sprandą atsirėmusi stovi jauna mergaitė permatomj skraistėj, nunuogintomis krūtims. Palaidi plaukai, perlai, brangenybės... Žaliame vandenyje plaukioja baltos, it popieris namfos. Pasaka, "skazka..." Mes jau net nebegalėjome žiūrėti! Bet tai turėjo didelį pasisekimą! Kiekvienas stovėjo prieš ją kaip sužieduotinis ir susižavėjęs šnibždėjo: "Puiku!"

Antroje vietoje po "pasakos" ėjo "Motery su gulbe" paveikslas. Tinkamiausia "kaviorū"

tema. Romos vaizdas. Dvi romėnės viliojančiose pusiau gulinių pozose perregimose tunikose, stebi gulbė, kuri plaukioja tvenkinyje, išklotame rožiniu marmoru. Aplinkui viešpatauja ištaigos ir saldaus tingumo atmosfera. Abi moterys turi puikius, rožinius pirštelius, yra išlepintos ir viskuo aprūpintos, taigi, atrodo, kad visą gyvenimą nieko neveikė ir neveiks. Tas "kavior" labiausiai visiems patiko, dar labiau nei "skazki".

Niekuomet neužmiršiu dailininko Andrejevo. Jau pagyvenęs, sudžiūvęs, mažas žmogelis, eilę metų sėdėjo prie "motery su gulbe". Tai buvo komiškas ir kartu graudus vaizdas. Andrejev kartais jas piešė su niūra neapykanta, o kartais tyliai rezignuodamas, ir jo siaurose lūpose pasirodydavo nuostabi, beveik klaiki šypsena. Jis darė vis liūdnesnis ir vis labiau liesėjo, bet dėl to vis daugiau rožinių romėnių su balta gulbe išėdavo už spygliuotos stovyklos tvoros į laisvų piliečių pasaulį.

Pradžioje man buvo keisti toki temų užsakytojų nuostabūs susižavėjimai... Tačiau vėliau supratau. Žmonės, nuvarginti pilkos kadienybės, paspigintoti tikslai "lozungais" (šūkiams), ilgėjos kažko kito. Tie pasakiški nerealūs paveikslai, tos išlepintos moterys buvo jų sunkaus, nualinto gyvenimo priešingybė. Čia — "kas nedirba, tas nevalgo". O tos puikios moterys gyveno be šūkių ir turėjo marmurinius rūmus ir švelniais, glamonėjimams sutvertas rankas, kurios niekuomet nepalietė traktoriaus. Nesvarbu, kad paveikslas buvo baurus, kaip aliejinis spaudinys, miglotas ir įvairiaspalvis; svarbu, kad jo tema valandėlei tikė kitokio gyvenimo iliuziją.

Šilo nimfa niekuomet nematė fabriko kaminių, nestovėjo prie staklių ir turėjo banguotas, palaidus plaukus, auksinę iki žemės suknią, o ant laibo kaklo perlus...

Ir tai tapė "uždarytieji", beglau nelaimingi žmonės, kurie, gal būt, jau niekuomet negrįš į namus. Žmonės, kurių maistas buvo duona ir baltandos, kurie dėl tų balandų ir duonos

turėjo tapyti. Nes, kas nenutapdavo normos, tas perėdavo prie antrojo katilo, o tai reiškė —bado mirtį.

Norma! Atrodytų, jog negalim tapyti tempu. Tačiau čia buvo reikalinga "virabotat normy". Tigras, Ivanas Žiaurusis ir kiti turėjo būt padaryt per tiek ir tiek dienų. Kai kartais negalėdavau suspėti su kokia nors kopija, gerasis bičiulis Aleksander Vasilevič prisėdavo valandėlei prie mano lentos ir kelias įgudusias judesiais išbagdavo "kūrinį". Rūpėjo, kad paveikslas darytų atbaigto išpūdį.

Paveikslai buvo vertinami pagal jų dydį ir skaičių dienų, sunaudotų juos tepant. Tarp dailininkų buvo taip pat stachanoviečių, kurie viršijo normas, išleisdami į pasaulį virš programinį kiekį aliejinų paveikslų. Kai atėdavo "klijentas" —vailokuotas, aplipęs sniegu ir nuo šalčio sugnaibytus skruostais, vadovas vedavo jį į dirbtuvę, sakydamas:

—"Moterys su gulbe"—3 dienos — trisdešimt rublių; "tigras"—5 dienos—50 rublių ir tt.

Vargšas Aleksander Vasilevič! Jo man buvo labiausiai gaila. Gabus, talentingas tapytojas, kuris iš tikrųjų mylėjo ir suprato meną. Su tikru pasibaurėjimu jis tapė tigrus ir kruvinuosius Ivanus. Ne kartą sėdėjome vienas šalia antro, ir tapydami kalbėjome apie didžiuosius dailininkus — Rembrandtą, Giotto, ir Van Gogh.

Užmiršdavome tada valandėlei apie stovyklą ir normas. Vertė Jonas Gailius. "Tėvynės Garsas".

Prašo pagalbos

Mieli lietuviai! Aš Mikalina Pinkevičiūtė 60 metų, neturinti jokių gimiųjų užsienyje ir neturinti jokių pajamų, labai vargstu. Be to, visai esu netekusi sveikatos ir pasilikusi viena labai sunkiai pragyvenu. Tad, brangūs lietuviai, gal kas malonėsite mane sušelpiti. Mano adresas: Mikalina Pinkevičiūtė, Lehrte, Camp Churchill, (20) Hannover, Germany.

APSIMOKA TAUPYTI IR SKOLINTI SAUGIOJ VIETOJ

Turtas virš \$21,000,000.00
Atsargos fondas virš \$1,700,000.00

Under U.S. Government supervision.
Narys Federal Savings and Loan Insurance Corporation.

Standard Federal Savings
and LOAN ASSOCIATION of CHICAGO
JUSTIN MACKIEWICH, Pres. and Mgr.
4192 Archer Avenue Tel. VIRginia 1141

SEND, INC.
SHIPMENTS TO EUROPE'S NEEDY DISTRIBUTORS
304 W. 63rd St., Chicago 21, Ill. Phone: Englewood 5028

SEND PRIMA MAISTO SIUNTINIŲ UZSAKYMUS I VISAS VOKIETIJOS IR AUSTRIJOS OKUPACINES ZONAS, ISSKIRIANT U. S. S. R. ZONAS.

SEND Pirmiausia garantuoja Tamstos užsakyto siuntinio pristatymą. Jei dėl tam tikrų priežasčių negalima pristatyti siuntinio, imokėti pinigai grąžinami.

SEND Prima iš kiekvieno siuntinio gavėjo ir trumpo turinio laiška, kurį kartu su pakviutuotu orderiu prisiunčia Tamstai.

SEND Standartiniai maisto siuntiniai susideda iš grynų produktų—VISO 23 SVARŲ NET.

SEND Standartinis siuntinys: (Savo turiniu pralenkia visus.)

3 SV. TAUKU
5 SV. CUKRAUS
2 SV. KAVOS
5 SV. MILTU
1 SV. RYZIŲ
2 SV. MĖSOS
1 SV. KOND. PIENO
1 SV. KAKAO
1 SV. ŠOKOLADO
1 SV. MUILO
1 SV. DŽIOV. VAISIU

SIŪSKIT MAISTO SIUNTINIUS TIK PER SEND SIUNTINIO PILNA KAINA

Tik \$10

Tuoju pasinaudokite žemiau esančiu užsakymo orderiu!

UŽSAKYTOJAS:
Vardas ir Pavardė: _____
Numeris ir Gatvė: _____
Miestas: _____, Valstija: _____

GAVĖJAS:
Vardas ir Pavardė: _____
Gatvė: _____, Nr. _____, Miestas: _____
Ypatingas adresas: _____, Valstybė: _____, Zona: _____

DIDZIAUSIAS POGAISRINIS IŠPARDAVIMAS

VYRU VISOKIU APREDALU UZ NUZEMINTAS KAINAS

Vyrų čėverykai, kurie parsiduoda pirmiau po \$7.95 ir aukščiau, Dabar parsiduoda \$5.95 po

ir aukščiau \$12.00 vertėnuo \$7.00 iki \$9.00

Sweaters dėl vyrų \$2.95 vertės \$3.65 dabar

Be rankovių Zipper buvo \$5.00, dabar \$3.95

Pavasarinės kelnes, labai didelis pasirinkimas, parsida- \$2.75 vė po \$5.00, dabar

Balti vyrų marškiniai šventadieniai nuo \$3.00, \$3.50 ir aukščiau

Moteriškos kojines parsiduoda po \$1.25, \$1.50 ir aukščiau.

Kai buvo gaisras nekurie apėdai biskli su vandeniu aplaistyti ugnegesiu.

GENTS FURNISHINGS, 1818 S. Halsted St.

PASIMATYKIT SU STANLEY LITWINU

A P I E JŪSŲ INSULIACIJOS PROBLEMAS. — DABAR YRA LAIKAS ĮRENGTI SAVO NAMĄ ŽIEMAI.

Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies statko lentų ir namams moteriolų.

LIEUVIAI SALESMONAI

CARR MOODY LUMBER CO.
STANLEY LITWINAS Manager.
3039 So. Halsted St. Tel. VICTORY 1272

EXTRA! EXTRA! Permainytas vardas ir adresas.

MONARCH LIQUOR

Lietuviškas Žydukas
Nathan 3529 S. HALSTED ST. Kanter Phone YARDS 6054

AMŽINAI ATMINČIAI DUOKIT FOTOGRAFIJĄ

Petrik-Walters STUDIO

MCSŲ SPECIALYBE—VEDYBŲ IR KODIKIŲ PAVEIKSLAI

Specialiai nupiginti kainos

DEKOJAMA UŽ JŪSŲ SAUNĖJĄ PARAMĄ

2640 W. 63rd Street
Dėl susitarimo šaukite REPUBLIC 1157

JOS. F. BUDRIK
(INCORPORATED)

DIDELIS SANDĖLIS RAKANDŲ, RADIO, TELEVISION IR JEWELRY.

3241 So. Halsted St.
Chicago 8, Illinois
TEL. CALUMET 7237

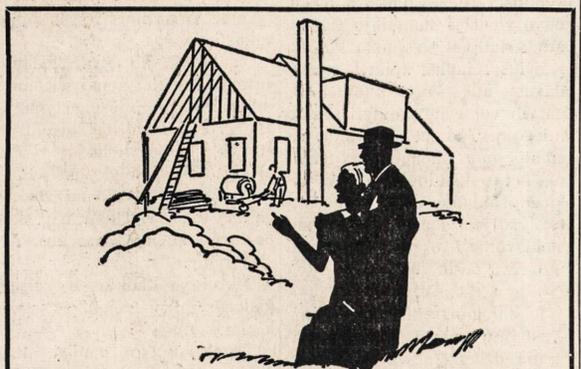
W.C.F.L. (1000 Kilocycles)
Žymi Radio Programa
Nuolatos sekdam. vakarais 9:30 v.

Always rely on this great rub for

CHEST COLDS

to relieve coughs—aching muscles

RUB ON **MUSTEROLE**

Finansuokite savo namus pagal modernišką planą.—Mes duosime morgičius ilgam laikui mažais mėnesiniais numokėjimais.

Už indėlius mokame 3% dividendų.

UNIVERSAL Savings and Loan Association

1739 So. Halsted St. Tel. HAYmarket 3317

Jūsų indėlių saugumui apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance Corporation.

Atdara kasdien nuo 9 ryto iki 5 vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 vakaro. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 1 po pietų.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Telephone CANal 8500

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
\$6.00 per year in Canada
\$6.00 per year outside of Chicago
\$3.00 per year in Chicago
1c per copy.

Užsakymo kaina:		Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje	
Metams	\$8.00	Metams	\$6.00
Pusei metų	4.00	Pusei metų	3.25
Trims mėnesiams	2.00	Dviem mėnesiams	1.25
Dviem mėnesiams	1.50	Vienam mėnesiui	.75
Vienam mėnesiui	.75		
Chicagoje per išsūtintėtojus:			
Viena kopija	4c		
Savaitėi	18c		
Mėnesiui	75c		

Krizė

Rašant šiuos žodžius, prezidentas Trumanas tariasi su artimiausiais savo patarėjais dėl teksto kalbos, kurią jisai rengiasi pasakyti abejiems JAV kongreso rūmams. Nėra prasmės spėlioti, ką jisai pasakys; bet galima numanyti, kad priežastis, paskatinusi prezidentą prabilti į senatorius ir atstovus, tai — pablogėjusi tarptautinė padėtis.

Atsakingi valdžios žmonės Washingtone kalba apie besiantinančią "krizę." Ji, matyt, tokia rimta, kad prieš ketelį dienų krašto apsaugos sekretorius jau buvo sušaukęs Floridoje visų trijų apsigynimo šakų viršininkus — karo sekretorių, laivyno sekretorių ir oro jėgų sekretorių — pasitarti dėl pasiruošimų karui. Jų raportas, be abejonės, buvo pateiktas prezidentui.

Atėjo laikas, kada Jungtinės Valstybės turi nutarti, ką jos darys, jeigu ta laukiamoji krizė ateis. Buvo stengiamasi jos išvengti pasikalbėjimais su Rusija. Bet žodžiai pasirodė neturi svorio, kai jiems paremti nėra akcijos. Žmonės nori iš prez. Trumano išgirsti, ar jisai turi kokių veikimo planą.

Vokiečiai Gavo Balsą

Šešiolikos tautų konferencijoje, kuri yra susirinkusi Paryžiuje, turės balsą ir vokiečiai. Britų užsienių reikalų ministeris Bevin pasiūlė pakviesti vakarinių Vokietijos atstovus dalyvauti Europos atstatymo diskusijose, ir visi delegatai sutiko. Francūzijos ministeris Bidault specialiai pabrėžė, kad jisai pritaria ir francūzų zonos atstovų dalyvavimui.

Vienas svarbiausių klausimų, kuriuos konferencija svarstys, tai — Ruhr srities pramonės įjungimas į Europos ūkio planą. Be vokiečių kooperavimo šitas dalykas vargiai būtų įvykdomas. Todėl jie yra kviečiami, nors dar tikrai patariamam balsu. Lygias teises su kitų tautų atstovais jie įgis tada, kada jie turės savo valdžią.

Francūzija iki šiol bijojo leisti vokiečiams išsirinkti savo valdžią. Daugelis vokiečių irgi abejoja, ar būtų tikslinga organizuoti valdžią vakarinės zonoje, tuo tarpu kai rytinė Vokietija yra atkirsta. Jiems atrodo, kad tai pagilintų Vokietijos suskaldymą. Tačiau įvykių eiga veda prie to, kad koks nors autoritetingas vokiečių tautos organas turės būti sudarytas, ir tai netolimoje ateityje — kitaip rusai suorganizuos savo zonos vokiečius ir ims kalbėti visos Vokietijos vardu.

Suomija Nenori Karo Sąjungos

Suomijos prezidentas Juho K. Paasikivi parašė laišką Stalinui, kuris kvietė jį tartis dėl "bendro apsigynimo" sutarties, kad Suomijos seime pasireiškė nenoras daryti karo sutartį su Sovietų Sąjunga. Turėjusi sunkių nuostolių praeituose karuose, Suomija geidžianti pasilikti neutrali, kilus naujam karui. Bet tartis dėl draugingų santykių su Rusija išvystymo Suomija sutinka.

Šeštadienį suomių delegacija išvažiavo į Maskvą ir derybos su bolševikais prasidės pirmadienį. Viso pasaulio akys bus atkreiptos į šitas derybas. Europa ir Amerika žiūrės, ar Stalinas ir šitam savo kaimynui sieks uždėti jungą ant sprando.

Suomija Stalinas gali pavergti tikrai atviros agresijos keliu — arba puldamas ją taip, kaip 1939 m., arba grasindamas puolimu. Padaryti perversmą viduje, su "penktosios kolonos" pasidavėlių pagalba, kaip Čekoslovakijoje, jam tenai nėra progos, nes Suomijoje komunistų nedaug. Jeigu Suomija atsakytų kapituliuoti, Kremlius vilkai turėtų parodyti savo iltis.

Bet ar suomiai drįs prieštarauti, kada didžiosios Vakarų valstybės nėra nei moraliniai, nei militariniai pasirošusios jiems eiti į talką?

Talkos sutartį su Suomija pasirašė tikrai rusai ir britai, o Jungtinės Valstybės, kaip Pilotas, nusimazgojo rankas. Sutartis garantuoja Suomijos nepriklausomybę. Jeigu Stalinas kėsintųsi ją pažeisti, pirmoje eilėje būtų Britanijos pareiga Suomiją užtarti. Paskui Amerika ir kitos šalys turėtų iškelti klausimą Jungtinėse Tautose.

Bet ar britai veiks? Ar Amerikos valdžia juos parems?

APŽVALGA

STALINAS — "DIEVO IŠRINKTAS"

Rusijos pravoslavų bažnyčia jau garbina bolševikų sovietus, kaip "Dievo globojamą valstybę," o diktatorių Staliną vadina "Dievo išrinktu" valdovu.

Bolševikai, įvykdę Rusijoje perversmą, skelbė, kad religija tai "opiumas žmonėms," ir visus tikėjimus žiauriai persekiojo. Kadangi priedarta išnaikinti religijos jie negalėjo, tai karo metu sovietų valdžia sumanė legalizuoti pravoslavų bažnyčią ir leido pravoslavų vyskupams išsirinkti patriarchą — su sąlyga, žinoma, kad bažnyčia rems sovietų valdžią.

Rytinių apeigų krikščionių (ortodoksų arba pravoslavų) bažnyčia, matyt, savo prievolę atlieka.

Maskvos Patriarchato Laikraštis lapkričio mėn. numeryje idėjo Maskvos patriarcho laišką "tikriems tikintiems," kuriame sakoma:

"Mes padvigubinsime savo maldas už Dievo globojamą Rusų valstybę ir už jos vyriausybę, kurios galva yra išmintingas vadas, kurį išrinko Dievo apvežda ir pastatė vadovauti mūsų tėvynei kelyje į gerovę ir garbę."

Kadangi sovietų Rusijoje joks spaudinys negali pasirodyti, neperėjęs per cenzūros koštuvą, tai ir šitas straipsnis Maskvos Patriarchato organe turėjo būti sovietų valdžios patvirtintas.

Taigi faktinai pati sovietų valdžia skelbia "tikrai tikintiems" rusams, kad Sovietų Sąjungą "globoja Dievas" ir kad "Dievas išrinko" Staliną Rusijos diktatoriumi.

Mat, kur nuvažiavo nuo "opiumo"! Šis Rusijos patriarcho laiškas, beje, įrodo, kad krikščionybė, kaip ir kiekviena kita religija, gali būti panaudota despotizmo garbinimui — vis viena, ar tas despotizmas yra "dievobaimingas," kaip dabartinė komunistų diktatūra.

ARTYN PRIE "TIKROJO" KARO

Spaudos komentatorius Walter Lippmann, kuris per eilę metų nesiliovė agitavęs už susitarimą su Rusija, padalinant pasaulį į keletą didelių "įtakos sričių" ir pavadant vieną jų Maskvą, dabar jau išitinko, kad susitarti su Rusijos valdovais nebėra vilties. Po to, kas atsitiko Čekoslovakijoje ir žada netrukus atsitikti Suomijoje, Lippmannas mano, jogei JAV konfliktas su sovietais įėjo į naują fazę.

Šitie mažų valstybių pagrobimai tai jau nebe "šaltas karas," bet strateginiai veiksmai, kuriuos suplanavo kariuomenės vadai, numatantieji karą.

Politiniais ar diplomatiniais sumetimais, sako Lippmannas, bolševikams nebuvo jokio reikalo uždėti savo leteną čekams ir suomiams, nes šios dvi tautos jau ir taip buvo sovietų stityje. Bet Stalinas norėjo būti tikras, kad, kilus karui, jos neišsprūs iš jo nagų ir kad jų teritorijas bus galima pavartoti, kaip strateginius punktus. Komentatorius rašo:

"Suomija ir Čekoslovakija buvo ir dar tebėra dvi iš trijų pozicijų aukščiausios strateginės svarbos Rusijai. Trečioji yra Turkija. Visas tris reikia laikyti saugiai, norint apginti Rusijos teritoriją ir jų visų trijų reikia karinei rusų imperijai ekspansijai."

Taigi Stalinas pramągės, kad jau artinasi valanda, kada kiekviena pusė turės parodyti savo

militarinę galybę. Ar bus karas, tai kitas klausimas. Bet toliau įvykiai būsią lemiami tikrai kariniais sumetimais.

Kova su Rusija dabar, Lippmanno nuomone, reiškia lenktynes dėl strateginių pozicijų, dėl sąjungininkų ir dėl "potencialios" (galimos) karinės jėgos išvystymo į "tikrąją karinę jėgą." Dalykų eiga dabar spėja ne politikai, diplomatai arba ideologijų atstovai, o karinės vyriausybės Maskvoje, Londone, Paryžiuje ir Washingtone.

Gal būt, taip. Bet kas tada pasidarė su Lippmanno taikos teorija, paremta pasaulio padalinimu į įtakų sferas?

Be reikalo jisai sako, kad politika ir ideologija jau nebeturi reikšmės. Be ideologijos nebūna vedamas joks karas. Tik po karo, deja, politikieriai dažnai ideologiją užmiršta, kaip kad atsitiko su Rooseveltu ir Churchilliu ir jų Atlanto Charteria. Daugiausia dėl to dabar ir ateina naujojo karo audra.

"VALO" ČEKŲ MUZIKUS

Naujasis Čekoslovakijos švietimo ministeris pašalino Valskybinės Operos direktorių Pragoje, Dr. Vacoļovą Taličę.

Čekų Kompozitorių Sąjungos komitetas liepė septyniems jos nariams sustabdyti visą savo kultūriniai-politinę veiklą ir nedalyvauti jokiam viešame darbe.

Valdžios kontroliuojamas Pragos radijas pranešė, kad čekų pianistas Rudolf Firkusny, yra pašalintas iš Čekoslovakijos Kompozitorių Sąjungos.

Visai kaip Maskvoje! Prieš mėnesį laiko sovietų Rusijoje buvo viešai pasmerkti trys žymiausi Rusijos kompozitoriai už jų tariamą pasidavimą "buržuazinėms" Vakarų įtakoms. Buvo nupeikti ir sovietų konservatorijos muzikos mokyklų vedėjai.

LIETUVIAI AUSTRALIJOSJE

Kai kuriems lietuviams tremtiniams pasisekė nuvykti į Australiją. Tenai juos per Kalėdas aplankė vienintelės lietuvių draugijos Australijoje pirmininkas p. Baužė su žmona ir kitas lietuvius. Sidnėjuje p. Baužė turįs dvejus namus.

Australijos lietuvių draugija turi 75 narius. Draugijos veikimas esąs sunkus ir painus, nes lietuvių gyvena išsimėtę visame krašte. Baužė pasakojo:

"Kiek iš viso šiuo metu šiame žemyne gyvena anksčiau atvykusių lietuvių, sunku nustatyti. Spėjamas apytikris skaičius — 600. Jie visi gerai įsikūrę, verčiasi amatais, prekyba, dauguma jų turi nuosavybes. Šeimos daugiausia mišrios, todėl nenuostabu, kad jaunoji karta jau nemoka lietuviškai."

Tremtiniai mokosi anglų kalbos ir klausosi pamokų apie naują jiems kraštą. Išėjo tam tikrą kursą, jie turėsį metus laiko dirbti "vyriausybės skirtą darbą." (Liet. Žodis, Nr. 3).

Britai rengiasi šalinti 500 lordų

LONDONAS, kovo 15 d. — Britų politikos vadai nutarė žymiai apkarpyti dabartinius lordų rūmus, jie rengiasi pašalinti apie 500 lordų.

Pirmon eilėn bus pašalinti tie, kurie parlamente visai nesirodo ir ginčuose nedalyvauja.

Valdžios atstovai atsakė daryti bet kokius pareiškimus, bet tvirtinama, kad abi partijos šiuo reikalu yra vienodos nuomonės.

Dėl BDPS akcijos

Tarp tremtinių platinamas mašinėlė raštas biuletinis, išleistas "Bendrojo Demokratinio Pasipriešinimo Sąjūdžio užsienių delegatūros". Šioji "delegatūra" skalbiasi turinti įgaliojimus veikti vykstančios Lietuvoje rezistencijos vardu. Ji duosianti autentiskas žinias apie padėtį Lietuvoje ir išryškisianti naujos politinės Lietuvos laisvinimo akcijos kelią.

Dėl šios akcijos esame įgalioti paaiškinti:

1. Iš biuletinio pareiškimų apie Bendro Demokratinio Pasipriešinimo Sąjūdį ir jo tariamai įgaliotą delegatūrą matyti, kad toji "delegatūra" tegali būti padaras atskirų asmenų ir negali būti siejama su rezistuojančia tauta.
2. Patikimos naujos informacijos iš Lietuvos, nei naujų Lietuvai laisvinti kelių šiame biuletinyje neduoda ir visą dabartinį tariamosios "delegatūros" išsireiškimą tenka vertinti, kaip atskirų asmenų norą ieškoti sau šalininkų tarp tremtinių ir išėivių.
3. Vykdomoji Taryba BDPS vardu varomą visuomenės skaldomąją akciją laiko nesuderinama nei su Lietuvos laisvinimo veiksmų akcijos vieningumu, nei su Lietuvos interesais. —ELTA.

KANADOS LIETUVIŲ ŽINIOS

Toronto, Kanada

PONAS MARIJOŠIUS NE TENORAS.

Kovo 10 dieną Naujienose tilpo mano korespondencija, kurioje aprašant apie p. Marijošiaus balsą tapo padaryta didelė klaida. Atspausdinta: "Ponas Marijošius turi labai malonaus tenoro stiprų balsą!" Gi turėjo būti: *Ponas Marijošius turi labai malonaus tenbro stiprų balsą!* Atitaisant šią nemaloniją klaidą, sykiu atsiprašau p. Marijošių, jeigu jam teko turėti dėl šio kokių nors nesmagumų. —J. Jokubynas.

NUOLATINIS ALT VAJAUS REMĖJAS

Mūsų tautietis Jonas ŽILIS, gyv. 1812 V. 3rd St., Superior, Wis., paremdamas ALT paskelbtą Antrąjį Lietuvai Gelbėti Vajų, atsiuntė Tarybai jau ketvirtą iš eilės auką, kaskart savo laisukuose linkėdamas Lietuvai kuo greičiau atgauti laisvę ir nepriklausomybę.

ALT Vykdomasis Komitetas tikisi, kad ir daugiau atsirastokių susipratusių lietuvių, kurie paseks jo pavyzdžiu.

PAREMKIME ALT VAJŲ BENT SAVO DIENOS UZDARBIU

Jonas BALYS, gyv. Lowell, Mich., Vasario 16 d., kuri kartu yra jo gimtadienis, proga atsiuntė Am. Liet. Tarybai savo dienos uždarbį — \$21.00. Lydimame laiške jis rašo:

"Su šio dienos uždarbio auka siunčiu savo širdingiausius linkėjimus Lietuvai Tėvynę greitai laiku išsivaduoti iš po žiaurios tironos letenos, o jos darbuotojams svejkatos ir ištyvermės sunkioji ir nelygioj kovoje dėl jos nepriklausomybės. Teprasmenga žiaurusis raudonas tironas ir lai iškyla Laisva ir Nepriklausoma Lietuva."

Jei kiekvienas Amerikoje gyvenąs lietuvis paskirtų Amer. Liet. Tarybai kasmet bent savo dienos uždarbį, tai žymiai galima būtų pagyvinti Lietuvos reikalų gynimą ir suteikti paramą išblaškytiems mūsų tautiečiams Europoje.

JUOŽA PAKNĮ PRISIMINUS

(Tęsinys)

IV.

Lietuvai prieš rusus sukilus, jau trečią dieną mudu su juo pasimatėva Finansų Ministerijoje. Jis čia pasakojo, kaip rusai buvo jį suėmę ir vežę su savim. Ties Karmėlava besitraukiantiems rusams sukileliai pakirto kelią. Čia įvyko mūšis ir jis ta suirute pasinaudojęs — paspruko. Bene visą dieną slapstėsi, o paskui sugrįžo laimingai į Kauną. Jis tuomet buvo tikras, kad vokiečių okupacija yra neišvengiama ir kad ji Lietuvai būsianti sunki: Gerai jei mes gyvi išliksime!

Tai buvo jo žodžiai. Vėliau jau mudu pasimatėva slaptime pasitarime. Vokiečių okupacijos metu Juozas Paknys aktingai dalyvavo pogrindžio veikloje. Bene vienas iš pirmųjų ta pogrindžio gyvenimą pradėjo organizuoti. Tame pasitarime jis man sakė:

—Matai, reikia kas nors pradėti daryti. Nuo mažo, o paskui išsijudys. Ir tą darbą reikia pradėti nuo nekalto turinio. Štai, leiskime mes jau dabar susirūpinti Lietuvos ateities ūkišku gyvenimu. Tai ir pradėkime risti tuos klausimus.

Ir praėjo jisai nuo tų klausimų, rūsmečiu prasimus, atidėte Lietuvos intencijos darbus jau tuose įvairius projektus būsimam Lietuvos valstybės ūkio gyvenimo atstatymui. Buvo sudarytos įvairių įvairiausių komisijos komisijokės įvairiems klausimams svarstyti. Štai kas mite metmenis vauotos sutvarkymo reikalams, kas socialiniam draudimui, kas socialiniai globai, kas rūpinosi darbo apsaugos įstatimdavyse ir panašiais kitais klausimais, kurie paviršutiniai atrode visai nekaltu turinio. Kai kas tų komisijų dalyvių, net nežinojo ir nesuprato, kad dirba pogrindžio darbą. Jie tik teoretiskai galvojo, rašė, sprendė, rinkosi, galvojo. O visų tų reikalų galai siūlyti siūlėsi ėjo į Juozo Paknio rankas. Retai kas žinojo, kad to ūkiškojo gyvenimo pogrindžio veikloje centre tyliai veikia Juozas Paknys. Kaip visuomet, jisai viešai niekur nesirodė, mažai su kuo kalbėjo, o vienok jo užvestas organizacinis darbas sparčiai vystėsi, vystėsi ne tik kliekybine, bet ir kokybine linkme.

Tuomet daug buvo paruošta gražių projektų įvairiems įstatymams išleisti. Išleisti tuomet, kuomet vėl Lietuvos valstybė atsistots ant kojų. O greta viso šito veikimo, jau sukosi kitas ratas, tai pogrindžio politinės veiklos. Juozas Paknys ir čia buvo vienas iš stambųjų figūrų. Mudu tuomet su Juozu Pakniu įvairius reikalus aptarti, susisėdavome anksti rytą, kuomet dar gatvių vokiečių samdyti sėkliai miegojo. Tuomet mudviejų pasikalbėjimui būdavo labai trumpi, bet reikšmingi. Vėliau, vokiečių saugumo organams suaktyvėjus, jau labai retai kada susisėdavome, o paskui ir visai nutarėva nesimatyti.

V. Ir štai jau tremties gyvenime Austrijoje ir vėl susėjome. Žinoma, džiaugėmės gyvais išlikę. Juozas Paknys gyveno tuomet labai vargingai. Vieton kambario turėjo kažkokią buvusią krautuvėlės patalpą. Buvo šalta ir drėgna. Maistas prastas ir to maža. Dirbome abudu kartu, taigi jau kasdien suseidavome. Ir čia Juozas Paknys nenurimo, ieškojo kelių ir būdų slaptai veiklai išvystyti. Pirmiausiai ieškojome ryšių tarp savųjų vienminčių. Tokių suradę, Austrijos kalnuose vieno kurorto viešbutyje įvyko pirmoji tremties gyvenime socialdemokratų konferencija, žinoma slapta. Tai buvo 1944 metų rudenyje. Toje konferencijoje dalyvavo arti dešimties mūsų draugų. Nustatė-

me savo veikimo gaires ir aptarėme kitus klausimus. Iš mūsų niekas tuomet neabejojo, kad Vokietijos laukia katastrofa. Ir čia Juozas Paknys padarė labai rimtą pranešimą. Vėliau, mes visi kas sau išsiskirstėme, tik mudu su Juozu Pakniu dar keletą mėnesių kartu gyvenome.

Vienoje po ilgų pastangų pavvyko sumegsti ryšius pirmoje eilėje su ukrainiečiais, o vėliau ir su kitų tautų atstovais. Mėginome sudaryti pastovų informacinį biurą ir kas sekma dienai slapta po keletas asmenų susisėdavome. Bet karo įvykiai mūsų tą pradėtą darbą išardė, nes iš Vienos reikėjo bėgti. Bėgti dėl dviejų priežasčių: viena, kad frontas tolydžiai artėjo, o antra jau veik laukėme gaimo suėmimo. Veik visą mėnesį gyvenome pusiau slapta. Pigu išivažduoti, kad toksai gyvenimas buvo pašėlusiai vargingas. Jei gada nors, kur nors suėmėdavom morką, ar kopūstus galvą, tai diena buvo pašėlusiai gera. O kai Kalėdoms, mudu su Juozu, įsigijom šemeninio aliejaus keletą šaukštų, tai abudu džiaugėmės lyg mažai vaikais ir nekalbus Juozas Paknys tuomet kalbėjo ir šypsojosi — bus ir man ir mano žmonai kuo pasmaguriauti, — šypsodamasis jisai tarė.

Jį vieną kartą subombardavo ir vieną sykį iš vienos slėptuvės vos abudu sveikas galvas išnešėva. Tuomet žuvo daugiau kaip du šimtai žmonių.

Jokio leidimo neprasę, pradėjome leisti pusiau slapta rotatorium spausdinamą LIETUVIŲ ŽINYNĄ. Jo išėjo bene penketas numerių. Juozas Paknys buvo šio laikraščio kalbos prižiūrėtojas ir vyriausias redakcijos patarėjas.

Vienos miesto darbo įstaiga pradėjo rodyti perdaug malsumo. Jei paripo mūsų asmenybės, mūsų darbas ir mūsų maisto kortelės. Pradėjo teirautis ir ieškoti mūsų. Vyrus veiklą dienoms metu jau gaudė gatvėse ir varė apkašus kasti.

Karo frontas alsavo čia pat. Dūsliai dundėjo armos. Vakaraus ir nakties metu gaisro pavaišėstės laizė padangė. Dienos metu miestas įkyriai buvo bombarduojamas, gaisrai siautėjo. Dvokė žmonių lavonai. Vienoje jau buvo nesaugu gyventi. Nesaugu ir alkana. Dujos, elektra nustojo veikę. Valgyklos užsidarė. Krautuvės neveikė. Maisto nebuvo galima gauti pirkti. 1945 metais, balandžio mėn. 3 d. vakare tamsoje mudu su Juozu Pakniu graudingai atsiseikėjomė. Jis dar vienai dienai liko, o mes trejetukas pasiryzome Vieną nors ir pėsčiomis apieiti.

Susitarėm, jei gyvais liksime susėiti Passau. Tenai viename fabrike dirbo mūsų artmieji. Jie gyveno bendroje uždaroje stovykloje, bet lietuviai turėjo atskirą savo patalpą, jau seniau buvo žadėję, kad tenai slapta galėsią mus priglauti, o paskui pažitūrėsimė kas tenai bus. Atsisėkėjomė.

Tikrai po klaišios ir baisios kelionės mūsų trejetukas pasiekė Passau.

Tenai, jau ėjo gandai, kad Juozas Paknys rytojaus dieną buvo Vienoje subombarduotas ir kartu su žmona žuvo. Tai buvo skaudi naujiena, nors mes ne labai buvome linkę patikėti ir štai porai dienų praslinkus Juozas Paknys, žmona ir jo vienas iš sūnų atsirado Passau. Džiaugėmės gyvais like ir vėl susiėję. Bėgti ir čia buvo nesaugu gyventi. Darbininkai metė darbus išsilaikstė kas sau. Rudmarškiniai siautėjo. Vyrus medžiojo.

(Bus daugiau)

"Naujienos"—yra Jūsų Geriausias Draugas — Užsirašykite Jas.

ZMONĖS JUGOSLAVIJOS KALNUOSE IR LENKIJOS MIŠKUOSE

Francūzų žurnalistui Jean Rozack pavyko sueiti į kontaktą su Lenkijos ir Jugoslavijos rezistencinio judėjimo žmonėmis, kuriuos jisai vadina savo straipsnyje "Beviltiškieji" (Les desperades) spausdintas savaitraštis CARREFOUR, 1947 m. spalio 8 d. Šių žmonių likimas yra kietas ir sunkus. Jiems nėra kelio atgal. Čia pluoštelis ano prancūzų žurnalisto išpūdžių. (Vert.)

JUGOSLAVIJOS "ČETNIKAI" KOVOS LIGI PASKUTINIO.

Mes neturime kovotojų perdaug — kalbėjo 16 metų partizanė Nadja, kurią aš mačiau prie kulkosvaidžio: — Mes negalime sau leisti liuksuso praradinti savo eiles.

Dabar aš atsidūriau, rašo toliau minėtas žurnalistas, regione, kuris yra kontroliuojamas maršalo Tito dalinių. Ir šie žmonės, kurių tarpe aš dabar esu, yra naujosios Belgrado valdžios priešas numeris 1. Jie visi turi tikrai vieną dievą — Michailovičių, tą, kurį serbų kaimiečiai pavadino "Jezumi" ir kuris prisiekė nešioti barzdą, kol nesugrįš karalius Petras ir neuždarys šio šalininkų už grobų.

Stovykla, į kurią aš patekau, buvo įrengta prie akmeniuoto ir duobėto kelio. Patys "četnikai" gyvena labai primityviai. Stovyklos šefas, anksčiau buvęs generolas ir vienas Michailovičiaus artimųjų man kalbėjo: — Mūsų kova yra šventa. Mes tikime, kad vieną dieną jugoslavų tauta sukils prieš apgaviką Tito. Mes kovojame beviltiškai, tačiau mes mieliau miršame, negu vergausme.

Aš pažvelgiu į šiuos vyrus ir moteris, mažytėmis grupėmis suguliusius ant žemės. Jų rūbų kilmė yra visiškai neaiški: jų marškiniai yra sudrėkę, o jų kelnės yra sulipdytos iš daugybės spalvotų lopinių. Jie visi, kaip ir Michailovičius, nešioja juodus barzdas ir yra prisiekę nesiskusti, kol Jugoslavija bus Tito rankose. Šis jų pažymys neleidžia jiems rodytis miestuose ir miesteliuose.

Mano dėmesį atkreipė moteris, kurios yra labai jaunos. Jos vilki tais pačiais drabužiais, tokiam pat skurdžiom kelnėm kaip ir vyrai. Vien tik plaukai, ilgi ir tankūs, skira jas nuo kitų "četnikų". Aš panorėjau aplankyti kitas "sukilėlių stovyklas. Tarpininkaujant generolui, kuris vadinosi Konstantinas Simonovičius, aš galėjau netrukdomas susitikti su kitų stovyklų žmonėmis.

Savo kelionę aš pradėjau Kroatijoje ir atvykau netoli Zagrebo, esančio miestelio Stimovič, kuris yra Tito dalinių žinioje, tačiau apylinkės kaimai yra grynai četnikų rankose.

Vėliau aš aplankiau stovyklas Serbijoje ir Bosnijoje. Visur vyrai ir moterys nešioja ant krūtinės prie širdies Kristaus paveikslą, o krūtinės dešinėje Michailovičiaus, kaip kankinio.

Kiekvieną rytą, vos atsikėlus, pirmiausia gryname ore atlaikomos mišios, kurių metu pasklinda kalnuose graudi barzdų vyrų giesmė. Po to vyksta karinis apmokymas ir manevrai, tačiau be šaudmenų.

— Kaip matote, mes neturime per daug šaudmenų, kad galėtume juos tuščiai eikvoti, — paaiškino man vyrai. — Tai iš kur gaunate ginklų? — paklausiau. — Iš Tito kareivių.

Ir jie pradėjo juoktis. Tačiau šis juokas man buvo skaudus, nes jutau, koks šių sukilėlių gyvenimas yra tragiškas. Četnikų skaičius nėra didelis — maždaug 75 iki 100,000. Kokiu būdu jie išminti, šie žmonės, pasklidę po įvairius kraštų kampus? Laimei, četnikai savo tarpe turi piemenų, kurie yra kalnuose su savo bandomis. Laikas nuo laiko užnušamas vienas kitas avinas ir iškepamas ant laužo.

Šioje kurčioje kovoje, apie kurią neduodama jokių komunikatų, yra tragiškų epizodų. Štai vienas iš tokių:

Jau daugiau kaip penkiolika dienų Tito policija laiko apsuptus netoli Sarajevo 50 četnikų. Apie pasidavimą nėra jokios kalbos. Išbaigę šaudmenis, vyrai susigrupavo į keturkampį, laukdami atakos, nesandžios jiems mirtį. Tito kariai artėjo. Tačiau juos pasifiko naujas siurprizas: į juos pasipylė liepsnos, kurios sudarė ne kas kita, kaip benzino buteliai, kuriuos sukilėliai panaudojo kaip granatas. Kova buvo žiauri. Iš 50 apsuptųjų 49 buvo užmušti vietoje, o paskutinysis turėjo patekti į nelaisvę. Tačiau, prieš pasiduodamas, jis japonų samurajaus pavyzdžiu įsmėgė sau į vidurius peilį, traukdamas iš apatės į viršų.

Četnikai viską perka kraujo kaina. Kartais jie suorganizuoja priešpuolius. Jie užpuola vieną kitą miestelį, nuginkluoja vyriausybės dalinius, prisigrobia miltų, mėsos ir grūdų. Tada jie vėl pasitraukia į kalnus, kur jie laukia dienos, kada, jų įsitikinimu, į jos į Belgradą Jugoslavijos karalius.

AŠ MACIAU DISCIPLINUOTUS N. S. Z. DALINIUS

Aš norėjau patekti apylinkėn ir pietus nuo Lenkijos, kur Karpatų kalnai šią šalį skiria nuo čekoslovakijos. Netoliese į rytus, kitoje Curzono linijos pusėje prasideda sovietinė

"OŽELIS"

Piešinys Ateitis Šokėjų Grupės nario Roberto Treonio, kuris atvaizduoja šokį "Oželis". Šokis rodo, kas atsitinka kai du pikti ožiai susitinka. Jis yra sužavėjęs Kanados šalį, kai Ateitis Šokėjų Grupė atstovavo lietuvius su šokiais birželio m. 1947 m. Anuomet ji net du kartus dienoje turėjo pasirodymus. Taipgi sužavėjo Missouri valstiją tiek, kad grupė yra kviečiama ir šįmet pakartoti šį ir kitus šokius.

Velykų sekmadienį, kovo 28 d., Chicago Lietuvių Auditorijoje, 3133 South Halsted Street, 5:00 val. vak. matysime šį ir 24 kitus lietuviškus šokius, kuriuos Ateitis Šokėjų Grupė išpildys rengiamam jos koncerte.

Ukraina. Aš norėjau vietoje pamatyti "banderoviečius arba bulbovcus", šias pasiaur karis-škas ukrainiečių organizacijas, terorizuojančias apylinkę, kurioje Varšuvos vyriausybės gar-čia yra žemiau nulis. Šios "baltosios" bandos taip siaučia pasienyje, kad Slovakai visu pasieniu turėjo išstatyti sargybas. Kovos vyksta šiam visam "kampe", kur kryžiuojasi trijų valstybių sienos. Vieni sako, kad tai antikomunistinės bandos, kiti man tvirtino, kad "bulbovcai" yra išskirtinai sovietų karininkų žinioje, ir kad lenkų kariuomenė ir policija prieš juos yra bejėgė. Dar kiti teigė, kad šie ukrainiečiai, pakliuvę į lenkų rankas, būdavo įvairiai traktuojami. Aš patsi norėjau įsitikinti, kur yra tiesa.

— Mes turime ne tik šią armiją, kurią jūs žinote NSZ vardu, bet yra taip pat WIN (nepriklausomybės ir laisvės daliniai), savo drausmė panašūs į mūsikius. ONR grupė, sudaryta daugiausiai iš Varšuvos studentų, yra mažesnės reikšmės.

— Bet kodėl šios visos grupės nesusijungia? — Žinote, kiekvienu grupė turi savo charakterį ir savus uždavinius. Tačiau visi drauge siekiame grąžinti savo kraštui laisvę. — Ar galiu pasiteirauti, kiek yra jūsiškių skaičiai? — Mes patys apsiriktume, patiekdami jums tikslus duome.

— Mes turime ne tik šią armiją, kurią jūs žinote NSZ vardu, bet yra taip pat WIN (nepriklausomybės ir laisvės daliniai), savo drausmė panašūs į mūsikius. ONR grupė, sudaryta daugiausiai iš Varšuvos studentų, yra mažesnės reikšmės.

— Kurį rajoną norėtumėt aplankyti? — paklausė manęs vadovas. — Pagrindiniai mūsų partizanų daliniai yra Starogardo apylinkėje, 45 km. nuo Dancigo. Praeitais metais jie turėjo šį miestą užėmę, tačiau turėjo pasitraukti. Kitų pagrindiniai centrai yra išdėstyti: 1) Balstogės rajone, kur, nežiūrint vyriausybės dalinių pastangų, talkininkaujant net ir rusams, kurių siena yra netoli, mūsų žmonės atsilaikė. Jie, jie pasi-

rodo, išsklaido prieš pajėgas ir vėl pasitraukia į miško tankumą. 2) Mes turime užėmę stiprias pozicijas pietuose prie Liublino, kur Zamosėje išlaisvinome 900 politinių kalinių. Taip pat stiprios jėgos yra tarp Kielcų ir Krokuvos. Ten taip pat kovojama miškuose. Daugybė jaunų vyrų prisideda prie mūsų.

Aš pasirinkau pietryčių rajoną ir akis į akį susidūriau su vienu iš dviejų didžiųjų vadų, kurie kovoja prieš Varšuvos vyriausybę. Aplink jį spietėsi tikra disciplinuota kariuomenė, kurios visi vyrai ant krūtinės nešiojo šv. Panelės paveikslą ir trikampiškus antpečius. Vadas man aiškino:

— Mes turime ne tik šią armiją, kurią jūs žinote NSZ vardu, bet yra taip pat WIN (nepriklausomybės ir laisvės daliniai), savo drausmė panašūs į mūsikius. ONR grupė, sudaryta daugiausiai iš Varšuvos studentų, yra mažesnės reikšmės.

— Bet kodėl šios visos grupės nesusijungia? — Žinote, kiekvienu grupė turi savo charakterį ir savus uždavinius. Tačiau visi drauge siekiame grąžinti savo kraštui laisvę. — Ar galiu pasiteirauti, kiek yra jūsiškių skaičiai? — Mes patys apsiriktume, patiekdami jums tikslus duome.

— Mes turime ne tik šią armiją, kurią jūs žinote NSZ vardu, bet yra taip pat WIN (nepriklausomybės ir laisvės daliniai), savo drausmė panašūs į mūsikius. ONR grupė, sudaryta daugiausiai iš Varšuvos studentų, yra mažesnės reikšmės.

— Mes turime ne tik šią armiją, kurią jūs žinote NSZ vardu, bet yra taip pat WIN (nepriklausomybės ir laisvės daliniai), savo drausmė panašūs į mūsikius. ONR grupė, sudaryta daugiausiai iš Varšuvos studentų, yra mažesnės reikšmės.

— Mes turime ne tik šią armiją, kurią jūs žinote NSZ vardu, bet yra taip pat WIN (nepriklausomybės ir laisvės daliniai), savo drausmė panašūs į mūsikius. ONR grupė, sudaryta daugiausiai iš Varšuvos studentų, yra mažesnės reikšmės.

— Mes turime ne tik šią armiją, kurią jūs žinote NSZ vardu, bet yra taip pat WIN (nepriklausomybės ir laisvės daliniai), savo drausmė panašūs į mūsikius. ONR grupė, sudaryta daugiausiai iš Varšuvos studentų, yra mažesnės reikšmės.

nis, kadangi kasdien mūsų skaičius keičiasi. Yra įvairiausių tvirtinimų. Buvo kalbama, kad šis skaičius prašoka milijoną. Bet aš sakau, kad tai perdėta. Tačiau ir pagal Varšuvos statistiką jums ne daug kas paaiškės. Pagal pereinamais metais padarytą prezidento Bieruto pareiškimą mūsikių esą apie 15,000. Šiems 15,000 žmonių jo vyriausybė paskelbė dvi amnestijas, kurios nedavė norimų rezultatų: iš šių 15,000 žmonių Varšuva tvirtina, kad 277 mūsų organizacijos nariai, pasinaudodami amnestija, prisistatė vyriausybei. Varšuvos tvirtinimu, buvo daugiau kaip 55,000 kitų "banditų" vyriausybės kalėjimuose. Laikas nuo laiko pranešama, kad 12,000 mūsikių yra teroristinių bandų likviduoti ir tt. Tikriausiai galite sakyti, kad mūsikių yra geras šimtas tūkstančių ir kad mūsų vadovybė yra puiki. Mūsų judėjimas nėra iš tokių, kuris naudojasi visokiom priemonėm, atsimitant gen. Swierczewski. Reikia pasakyti, kad Varšuvos sovietų triumfo diena toli.

(Vertė V. K. "Ziburiai").

Atsisaukimas

Tikiuos, kad atsiras Amerikos lietuvių tarpe žmonių geros širdies, kurie, kiek galėdami, suteiks abiejų mūsų senatvė pagalbos.

Aš turiu jau 77 metus, žmona 66-s; žmona serga ir išguļejo ligoninėje šešias savaites.

Vokiečių buvom išvežti iš tėvynės ir nuvežti į Bavariją, Ansbacho apylinkėje. Pas ūkininkus dirbom, aš pas vieną, o žmona pas kitą. Išdirbom penkis mėnesius kaime Zindorf.

Mačiau suteiktą amerikiečių pašalpą lietuviams tremtiniams. Turu viltį ir aš sulaukti to malonės iš geros širdies taufiečių, ypač maisto kokį siuntinį. Amerikoje nė giminių, nė pažįstamų neturiu. O šiaip čia viskas brangu, juodojoj rinkoj man neįmanoma bet kas nusipirkti.

Su nuoširdžia pagarba — Stasys Dučmanas, (13a) Schweinfurt, Mozart str. 41-2 b, Germany, U.S.A. Zone.

Lietuva ne žuvusi, bet tik sovietų paversta ir naikinama. Jei išlaisvinti aktyviai prisidėkime prie ALT Antrojo Lietuvos Gelbėti Vajaus.

Atviros Kojų Žaizdos Gali Būti Išgydytos
Kam kentėti ir nemiegoti per naktis, jei jus galite to išvengti. Pabandykite **BOROCYL OINTMENT**. Jos pagalbė daugeliui žmonių. **BOROCYL OINTMENT** pašalina skausmus, niežėjimą, deginimą ir pagelbsti gijimui. Taipgi vartojamas nuo eozema nudegimų ir kitų odos ligų. Kaina \$1.50. Siųskite Money Order arba nuvykite į: **BOROCYL CO., 1241 NO. ASHLAND AVE., CHICAGO 22, ILLINOIS.**

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS
Mūsų Bendrovė gelbsti tūkstantams taupytojų sudaryt atsargas — įsigyti nuosavus namus — naują automobilį — dėl apsaugos nuo netikėtų nelaimių. Jūsų tarpiniai apdrausti iki \$5,000.00 per Federal Savings and Loan Insurance Corporation. **PRADĖK TAUPYTI DABAR...**

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association
Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK RD. • CHICAGO 8, ILLINOIS
PHONE VIRginia 7747 JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres.

A. L. D. D. NARIAI
Phones VIRGINIA 6583
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir nedėl. uždaryta.
Subatomis nuo 1—3.
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone REPUBLIC 7868

Ofiso Tel. VIRGINIA 0036
Rezidencijos telefonas BEVERLY 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos: nuo 1—3 ir nuo 6—8:30 val. vakaro. Šeštadieniai nuo 1 iki 4 po pietų. Trečiadieniai pagal sutartį.

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON ST.
Val.: 1 iki 3 popiet; 6 iki 8 vak.
Telefonas SEELEY 7330
Namų telefonas BRUNSWICK 0597

DR. STRIKOL'IS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso val.: nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. išimant Seredoms, Subatomis vakarus ir Nedėlias.
Ofiso tel. YARDS 4787
Namų tel. PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZEL'IS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas YARDS 2246
Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakare. Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9 vakaro, trečiadieniai ir sekmadieniai pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 7899
Namų Tel. HILLTOP 2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI
DR. B. C. BRUZAS
DANTISTAS
VALANDOS: 10 iki 8.
Trečiadieniai tik susitarus.
4003 Archer Avenue
Truputį į rytus nuo California
Tel. YARDS 7772

DR. PETER T. BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
6757 So. Western Ave.
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas HEMLOCK 5849
Rezidencija, HEMLOCK 2324
OFISO VALANDOS:
Pirmadi., Antradi., Ketvirtadi. ir Penktadi., 1:30—4; 7—9 vakaro
Treči. ir Šeštadi. tiktai susitarus.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvius Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 p. p. ir 7:30—9 vak. Šeštadi. nuo 2—4 p. p. Trečiadi. ir Sekmad. uždaryta.
Ofiso Tel.: PROSPECT 3838
Resid. Tel.: VIRGINIA 2421

Telef.: Ofiso Grovehill 4020
Rezidencijos Hilltop 1560
DR. A. J. JAVOIS
(JOVAISAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 W. Marquette Rd.
Kasdien nuo 2 iki 4 p. p. ir 7 iki 9 v. (Trečiadi. ir šeštadi. pagal sutartį)

Dr. J. W. Kadzewick
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2421 WEST 63rd STREET
VALANDOS: Susitarus — 1:00 iki 4:00 ir 7:00 iki 9:00 vakaro, išskiriant Trečiadienį ir seštadienį vakarus.
Ofiso Tel. GROVEHILL 5213
Rezidencijos Tel. HILLTOP 2626

Ofiso ir Namų Tel. GROVEHILL 1800
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvius Gydytojas)
3925 W. 59th Street
(Prie Pulaski Road)
VALANDOS: 2—4 popiet, 6:30—8:30 vakarais. Trečiadienį pagal sutartį.

Ofiso ir Namų Tel. GROVEHILL 1800
Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFAYETTE 3210
Res. Tel. REPUBLIC 0054
Jeigu neatšilėpė — šauk KEDZIE 2868
VALANDOS:
Kasdien nuo 1 iki 3 val. popiet ir nuo 6 iki 9 val. vakarais. Trečiadienio vakarais ir sekmadieniai pagal susitarimą.

Dr. Constance O'BRIEN
GYDYTOJA IR CHIRURGE
Valandos: nuo 7 ryto iki 9 vakaro, arba pagal susitarimą.
2408 W. 63rd Street
Tel. HEMLOCK 5524.

"Naujienos" — tai Lietuvos Visuomenės Kultūros Tvirtovė

Dr. Constance O'BRIEN
GYDYTOJA IR CHIRURGE
Valandos: nuo 7 ryto iki 9 vakaro, arba pagal susitarimą.
2408 W. 63rd Street
Tel. HEMLOCK 5524.

Daktarai Žilvičiai
GYDYTOJAS IR DANTISTAS
3246 So. Halsted St.
Telefonas CALUMET 7358

KITATAUČIAI DAKTARAI
P R A N E Š I M A S
Dr. Charles Segal
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Persikėlė į naują ofisą
4740 S. Ashland Ave.
(2-ros lūbos)
Ofiso Telefonas YARDS 0554
Jei neatšilėpė šaukite — Res. Tel.: MIDWAY 2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 v. vak. Sekmadien. nuo 10 val. iki 12 diena.

DR. WM. M. TULLY
DANTISTAS
4800 S. Ashland Ave.
YARDS 2148

AKIŲ SPECIALISTAI
DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS

Mano 28 metų praktikavimas jūsų garantavimas
Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo arba aptemimo, nervotumo, skaudama akių karščių, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Prirengta teisingai akinius. Visuose atsitikuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Speciali atyda atkreipiama į mokyklos vaikus.

Atitaisme akių color blind. VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 vak. Seredomis uždaryta, o Nedėlioje pagal sutartį.
Daugely atsitikimų akys atitaismo be ainių. Kainos pigiau kaip pirmiau.
4712 So. Ashland Ave.
Phone YARDS 1373

NUO UZSISENEJUSIŲ, ATVIRŲ SKAUDŽIŲ ZAIZDŲ IR ODOS LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENU, ATVIRŲ ir SKAUDŽIŲ ZAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsisejusios žaizdos niešti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą sepu atvirų ir skaudžių žaizdų, uždekitė **LEGULO Ointment**. Jų gydymas ypatybė palengvina jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina peršėjimą ligos vadinamos ATHLETE'S FOOT, sustabdo džiurvimą odos ir perplėšimą tarpščių. Jos yra tinkamos vartoti nuo džiustančios ir suskilusios odos. Jos yra geros gyduolės nuo visų išviršimų odos ligų. **LEGULO Ointment** suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, perštamų ir niežinčių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c, \$1.25 ir \$3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse arba atsiųskite money order į: **LEGULO, Department J 4847 W. 14th St., Cicero 50, Ill.**

CONRAD
FOTOGRAFAS
Studija įrengta pirmos rūšies su moderniškoms užlaido- mės ir Hollywood'o stilesomis. **DARBAS** garantuotas.
414 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5883-40

SOPHIE BARGUS
RYTINĖ RADIO VALANDA
— IS STORIES —
W.G.E.S.
Kasdien nuo 8:45 val. ryto iki 9:15 val. ryto. Subatomis nuo 8:30 iki 9:15 val. ryto. Pirmadieniai taipgi 7 val. vakare.
Išgirskite vėliausias žinias, muziką ir kitus idomius pranešimus.

Garsinkitės "N-nose"

Hair-Breadth Harry

HARRY HOLLINGSWORTH LOST AT SEA!!
SHE JUST FAINTED!
WONDER WHAT THEY'LL DO ABOUT THEM BETS THAT THEM TWO WAS GONNA GET MARRIED.
IT WAS HER FELLA HAIR-BREADTH HARRY!!
NON-NON! MISS BARKER! IT WASN'T!
IT WAS MY FAULT! ALL MY FAULT!

CHICAGOS IR APYLINKĖS ŽINIOS

100,000 STOKJARDŲ DARBININKŲ STREIKUOJA

UNIJA ATMETĖ PREZIDENTO TRUMANO PRASYMĄ SU LAIKYTI STREIKĄ. PREZIDENTAS PASKYRĖ TARYBĄ STREIKO PRIEZASČIAI ISTIRTI IR RAPORTUI PARUOSTI.

Naktį į antradienį, 12:01 valandą, Chicago stokjardų darbininkai išėjo į streiką. Sustreikavo betgi ne vien Chicago mėsos paruošimo pramonėje dirbantieji. Antradienio pranešimas sako, kad streikas visame krašte palietė 140 įmonių ir kad streikuoja 100,000 žmonių. Paskutiniu metu prieš streikančius streikierių unija, Packinghouse Workers, gavo prezidento Trumano prašymą sulaikyti streiką, nepradėti jį tuojau. Unija prezidento prašymo nepaklausė.

Chicago streikuoja apie 25,000 darbininkų. Jau prieš vidurnaktį 2,000 pikietų buvo suorganizuotų ir pastatytų prie vartų į stokjardus. Didžiosios krūvos pikietų buvo susimetusios prie Wilson kompanijos didžiųjų vartų, 41 gatvė ir Ashland ave.; prie Swifto kompanijos dvejų svarbiųjų vartų, 42 gatvė ir Ashland ave. ir 43 gatvės ir Ashland avenue. Streikas palietė dvi Swifto įmones Chicagoje, vieną Armour įmonę, taipgi Armour kompanijos įmonę išdirbančią muilą 31 gatvė, vieną Wilson kompanijos įmonę, vieną Libby-McNeil ir Libby įmonę ir Cudahy kompanijos įmonės East Chicagoje.

Ryšium su streiku į stokjardų apylinkę buvo suaukštinta 1,900 policininkų. Jų atrodė buvę daugiau, negu pikietų. Herbert March, streikierių vadas, pareiškė, kad priklauso jo vadovaujama unijai Chicagoje gyvulių prižiūrėtojai, pasilieka darbe. Neišėjo į streiką nė darbininkai prižiūrį įmonių įrengimus (maintenance men). Jis išpėjo betgi, kad streiko apimtos įmonės pasilikę menedžeriu personalo, kuris gali mėginti įmones operuoti. Jei-gu taip atsitiktų, tai unija pašauksianti į streiką ir įrengimų prižiūrėtojus.

Pašaukimas į streiką šių darbininkų užgautų refrigeracijos ir šviesų sistemą. March sako, kad unija skirsianti 8,000 pikietų dienoje. Ar tiek streikierių susirinks kasdien pikietuoti, yra klausimas.

Numatoma, kad dėl streiko mėsos paruošimas visame krašte bus numazintas pusiau. Dalykas toks, kad ne kiekvieną įmonę krašte streikas palietė. Be to, ne vien C.I.O. Packinghouse Workers unija turi suorganizuoti stokjardų darbininkus. Mėsos paruošimo pramonėje dirba taipgi darbininkai priklausančios Amerikos Darbo Federacijai.

Prezidentas Trumanas paskyrė tarybą streiko priežastims istirti ir raportui paruošti.

Unijos ginčas su kompanijomis yra toks: Packinghouse Workers pareikalavo pakelti algas po 29 centus valandai. Kompanijos sutiko pakelti algas po 9 centus valandai. Daug maž tiek algos buvo pakeltos neseniai Amerikos Darbo Federacijai priklausantiems mėsiniškams (bučeriams).

Deryboms beinant, Packinghouse Workers padarė nuolaidų. Unija sutiko priimti pakėlimą algos 9 centus valandai, o reikalavimą pridėti daugiau algos pavesti arbitracijos tarybai išspręsti. Reikia, norima gauti didesnis algos pakėlimas, negu Darbo Federacijos nariai gavo.

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIENOSE"

Uždarė Tavernas Stokjardų Apylinkėje

Chicago policijos komisyonierius Prendergast įsakė tuoj po to, kai stokjardų darbininkų streikas prasidėjo, uždaryti tavernas streiko apylinkėje.

Jo įsakymas liečia tavernas Halsted gatvėje tarp Pershing Road ir 47; Racine avenue tarp 47 ir 51 gatvių, 47 gatvėje tarp Loomis ir Halsted, Ashland ave. tarp 41 ir 47 gatvių, 47 gatvės šiaurės pusėje tarp Loomis ir Marshfield.

Angliakasiai Streikuoja

Vakar dienos žinios kalba apie angliakasių streikus. Anglis vartoja ir Chicaga, taigi kaip dalykai stovi su anglimis Chicagoje?

Viešųjų darbų komisyonierius Hewitt sako, kad vandens pum-pavimo stotys mieste turi anglių 26-ms dienoms. Tik viena stotis, Mayfair, teturinti jų as-tuonioms dienoms, ba kompanija neparūpinusi tai stočiai tiek anglių atsargos, kiek turėjo pagal kontraktą parūpinti.

Koncesija Elektros Kompanijai

Chicago miesto tarybos specialus komitetas padarė paruošiamąją sutartį su Commonwealth Edison kompanija. Komiteto numatyta sutartis duoda Commonwealth kompanijai 50 metų koncesiją parūpinti elektrą. Kompanija pagal kontraktą mokėtų miestui 4 nuosimčių savo pajamų.

Kontraktas dar nėra pasirašytas. Faktiniai dėl to kontraktas buvo vienas apklausinėjimas ir klausimo žinovai ir užinteresuoti asmenys ar grupės asmenų galės savo mintis šituo klausimu pareikšti balandžio 5 dieną.

Daugiau Automobilių Dyerių Ir Gasolino Stočių

Naujoj raudonojoj telefonų knygoje šimet daugiau smulkių biznių užregistruota Chicagoje, negu pernai.

Knygos sąraše automobilių dyerių šimet pažymėta 1,769, o pernai jų buvo pažymėta 1,536. Šimet taipgi daugiau yra įrašyta gasolino stočių, negu pernai. Padaugėjo skaičius grosernių, geležių krautuvii, vaistinių ir kitokių parduotuvių.

Ne visos parduotuvės Chicagoje yra pažymėtos kalbamoj knygoje, betgi padaugėjimas įtrauktų į knygą biznių galima skaityti bendro smulkių biznių mieste padaugėjimo ženklu.

Melrose Park viešbutis (Melrose Parke) rasta nušautas jaunas vyras, 18 metų Jean Dale Simon, dirbęs mašinistu International Harvester kompanijai. Iš nušautojo kambario niekas nebuvo paimta. Vienas viešbučio gyventojas painformavo policiją, kad jis matęs vyrą bėgantį iš Simon kambario: gal-tas vyras ir buvęs galvažudys.

Prieš tai, kai Simon buvo nušautas, jis su keletu kitų jaunų vyrų lošęs kaziras. Bet lošėjai jo draugai aiškina, kad lošimas jo draugiškas, be ginčų ir piktumo.

Mutual Federal Savings

John J. Kazanauskas

Mutual Federal Savings, 2202 Cermak road, šiandien mini savo gimtadienį. Bendrovė buvo suorganizuota kovo 17 dieną 1905 metų: dabar sukako jai 43 metai.

Teko bendrovei per tuos 43 metus išgyventi ir depresiją ir krizę, bet ji išmokėjo dolerį už dolerį su dividendais.

Dabartiniai Mutual Federal Savings direktoriai ir valdyba yra: John J. Kazanauskas — prezidentas ir menedžeris, John Zelis — vice-prezidentas, Stephenie Kazanauskas — sekret-izdinink., Joseph Misevich — asistent. sekret.-izd.; direktoriai — William Duoba, John J. Kazanauskas, Peter Kazanauskas, Anthony L. Lapinskas, Joseph W. Kilikevičė, Peter Kraujalis, Joseph Misevich, Anthony Vilkas, John Zelis.

Paiėškomi asmenys

1. *Biknius*, kilęs iš Viduklės valsč., Kempalių kaimo.
2. *Stasys Adomėnas*, kilęs iš Utenos apskrčio.
3. *Juozas Glatkauskas*, sūn. Liudviko, iš Zarasų apskrčio, Jaunaikių kaimo.
4. *Alfonas Raicevičius*, apie 80 metų amžiaus.
5. *Broliai Juozas, Pranas ir Marijonas Repšiai*, sūnūs Antano, iš Telšių.
6. *Mr. Ryšelis*, inžinierius, kilęs iš Biržų.
7. *Viktoras Merkevičius*, iš Vilkaviškio apskrčio, Steponų kaimo.
8. *Albinas Siska*, 1945 metais tarnavęs U. S. Army.

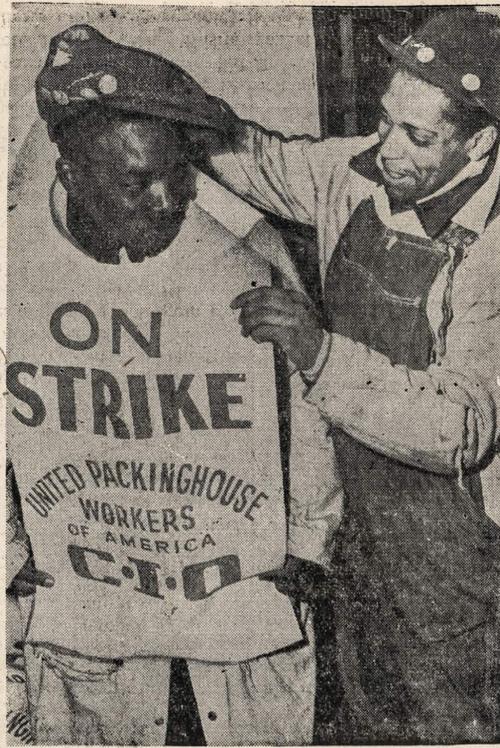
Suspendavo Kumštynes Iki Balandžio 7 d.

SPRINGFIELD, Ill. — Gubernatorius Green paskelbė, kad kumštynės bus suspenduotos iki balandžio 7 dienos Illinois valstijoje. Laiške Illinois atletikos komisijai gubernatorius sako, kad patvarkymai reguliuoja kumštynes buvo netikslūs ir pavtarkymų vykdymas nepakan-kamai griežtas. Jis reikalauja, kad iki balandžio 7 dienos netikslumai būtų pašalinti.

Suspendavimo priežastis yra ta, kad kumštynių pasėkoje mirė juodveidis Sam Baroudi 21 m. Specialiai gubernatorius Green reikalauja, kad atidžiau būtų tikrinama kumštynininkų sveikata, jiems stojant į kumštynes.

Kas bus, kas nebus, bet Lietuva nežus. Nepriklausomą Lietuvą pripažįsta visos didžiosios Pasaulio demokratijos, nejaugi Tu, Lietuvi, išsižadėsi jos ir neparemsi ALTarybos ir jos paskelbtu Lietuvai Gelbėti Vajaus?

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIENOSE"

Chicago skerdyklų unijos (CIO) būstinėje.

LAIŠKAI IŠ VOKIETIJOS

Laišką gavo p. S. Yoman, Rd. Box 326 B. Waukegan, Ill.

(Ištraukos)

Didžiai Gerb. Ponia Yoman: Gavau iš generalinio konsulo New Yorke pranešimą ir Jūsų adresą.

Aš anksčiau esu ieškojęs savo tetos Onos Skamarakienės, ir dabar konsulas pranešė, kad Jūs esate mano tetos Skamarakienės pažįstama — todėl ir rašau Jums šį laišką. Gal žinote jos adresą, gal žinote, ar ji dar yra gyva. Mano tėvas buvo Onos Skamarakienės brolis, taigi ji yra mano teta.

Dabar pasakysiu, kaip atsiradau užsieny. 1940 metais birželio 15 dieną mūsų brangi tėvynė buvo okupuota sovietų kariuomene. Su bolševikų kariuomene atėjo į Lietuvą ir visi vargai ir kančios. Tuojau buvo suimta ir į kalėjimus sukūšta daug tūkstančių lietuvių; daug buvo nužudyta nekaltų žmonių.

Tuo pat laiku ištuštėjo krautuvės, visas prekes ir maistą bolševikai išvežė į Rusiją. Visam kam kainos pakilo 10 kartų, o darbininkai uždirbo mažiau, negu prie Lietuvos valdžios. Iš ūkininkų buvo atimtos žemės ir sėkla. Atėjus pavasariui žemės liko neapsėtos.

Nelaimingais metais mūsų tėvynėi Lietuvai buvo 1941. Tų metų birželio 14 dieną bolševikų milicija užpuolė visą Lietuvą ir vežė žmones į Sibirą. Vežė darbininkus, valdininkus ir ūkininkus su mažais vaikais, ligotais ir seneliais. Daug kas vežamųjų mirė užkaluose vagonuose nuo troškulio, nes nedavė nė vandens, jau nekaltant apie maistą. Už savaitės prasidėjo karas, bet vis tiek buvo išvežta į Sibirą apie 60,000 lietuvių.

Okupavus Lietuvą vokiečiams, ir vėl mums nebuvo ramybės. Daug lietuvių žuvo nuo bombų. Vokiečiai vežė mus vergų darbams į Vokietiją. 30,000 lietuvių buvo vokiečių nužudyta kacetuose.

Mes iš Lietuvos išbėgom 1944 metais spalio mėn. 10 dieną. Karui baigiantis aš patekau pas britus ir džiaugiaus išlikęs gyvas, tik nieko nežinojau apie tėvų, brolių ir sesers likimą. Vėliau suradau seserį su jos vyru, bet teko patirti, kad mano tėveliai ir brolis liko rusų pusėje ir yra uždaryti už spigliuotų vielų lageryje. Dar vėliau gavau žinių, kad tėveliai ir brolis buvo išvežti į Rusiją. Tėvelis ir motina mirė kelyje

nuo bado ir šalčio 1946 metais sausio 26 d. abu kartu, o apie brolio likimą ir šiandien nežinau — greičiausiai jį bus žuves Sibire ar kur Rusijoje.

Dabar mums pabėgėliams labai sunkus gyvenimas. Nežinia, ar ilgai taip blogai galėsime gyventi. Štai duodu žinoti, kiek mes gauname maisto visai savaitei: duonos 4 svarus, mėsos 3 uncijas, margarino 1 unciją, sūrio 2 uncijas, cukraus 2 uncijas ir vieną pakelį cigarečių visam mėnesiui; beje, kruopų pusę svaro. Galite įsivaizduoti kaip tenka čia gyventi. Bet nieko nepadarysi, gyventi reikia. Į Lietuvą vis tiek negalima grįžti kol ji yra bolševikų okupuota.

Laišką gavo Anna Kondrat, 5140 So. Neenah ave., Chicago 38, Ill.

(Ištraukos)

Brangi Teta: Sveikinu Jus ir Jūsų šeimyną, linkiu visiems daug laimės ir sveikatos.

Turiu pranešti liudną žinią, kad Jūsų brolis, o mano tėvelis jau yra miręs. Mirė jis 1946 m. sausio mėn. 26 d. kankinio mirtimi. Buvo bolševikų nukankintas: nuo šalčio ir bado mirė ir abudu kartu su mano mamyte.

Jei ne tas nelaimingas karas, tai ir šiandien būtume visi gyvenę Lietuvoje ir nebūt reikėję tiek vargo vargti. Juk sunku ir aprašyti, brangi teta, ką mes su tėveliais išvargome, ir ne vien mes, bet vargo ir kentėjo ir dabar kencia visa lietuvių tauta.

Bolševikai okupavo Lietuvą 1940 m. brzelio 15 dieną ir tuojau pradėjo žmones areštuoti, kišti į kalėjimus ir vežti į Sibirą arba šaudyti be jokio teismo. Išplėšė krautuves ir prekes išvežė į Rusiją, o Lietuvos žmonės paliko be prekių ir maisto. Krautuvės liko tuščios, kainos viskam pakilo dešimt kartų, o darbininkams uždarius sumaziino. Buvo gerai gyventi tik iš Rusijos atvežtiems komunistams ir milicininkams. Tuo laiku Lietuvoje žmogus su žmogum bijojo kalbėtis, nes jei kas pasakydavo kad dabar blogai, tai tuoj buvo vežamas į Sibirą.

Blogiausias lietuvių tautai laikas atėjo birželio 14 dieną 1941 m. Tą dieną pasipylė pilni kalimai ir miestai rusų milicininkų ir kareivių. Jie gaudė žmones ir vežė užkaluose vagonuose į Sibirą. Su savim nieko nedavė pasiimti: nė maisto,

CLASSIFIED ADS.

MISCELLANEOUS Ivairūs
STOGŲ DENGIMO Ir Namų Apkalimo Patarnavimas
ALUMINUM KOMBINACIJOS NUO AUDRU LANGAI J. STAIKUS Tel. REPublic 1769.

BUSINESS CHANCES Biznio Progos
TAVERNA, arti 38th ir Sacramento su television, Kaina \$4,500. ROMAN REALTY, 4104 W. 47th St. YARds 1341.

BIZNIO PROGA. Rūbų valymo krautuvė, įrengta. 3 kambarius užimti gyventi. Geriausia pasiūla paims. Kreiptis 1411 S. 49th Ct., Trečiadienį po 5 vakaro.

REPAIRS—IN GENERAL Ivairūs Pataisymai
MES PATAISOME INGERSOLL, Mickey Mouse, Kelton, Waterbury laikrodžius. Budelinkus, toasters, taigi ir automobilių laikrodžius. 130 N. STATE ST. ROOM 500.

MES TAIISOME VISŲ ISDIRBYSCIŲ SIUVAMAS MAŠINAS DUOKITE MUMS ATLIKTI SIUOS DALYKUS:
★ Buttons and Belt Covering
★ Hemstitching-Buttonholing
★ Buckle Covering.
SINGER SEWING MACHINE COMPANY
4715 So. Ashland Ave. VIRginia 7640.

Taisome Visokius REFRIGERATORIUS

Greita. — Prieinama — Garantija Taipgi. Mūsų radio patarnavimo skyrius yra įrengtas taip, kad galima pataisyti bile kokį radio. Tubas ištiriame dykai — Atneškite Kreipkitės arba telefonukite mums šiandien
A. C. NOVAK & SONS
3428 WEST 63rd STREET
Tel. HEMLOCK 3352 CHICAGO 29, ILL.

nė šilto drabužio. Daug žmonių vagonuose mirė dėl troškulio, nes nedavė net vandens. Vežė darbininkus, ūkininkus ir valdininkus, senus, mažus vaikus ir ligonius. Per savaitę laiko išvežė apie 60,000 lietuvių. Buvom ir mes numatyti šivežti, bet prasidėjo karas, kurs vežimą į Sibirą sutrukdė. Lietuvą okupavo vokiečiai, kurie taip pat lietuvius kankino ir vežė vergų darbams Vokietijon. Vokiečiai atėmė iš ūkininkų paskutinį grūdą. Per visą vokiečių okupaciją kacetuose buvo nukankinta ir sudėginta apie 30,000 lietuvių. Daug ūkininkų išvežė į kacetus, o jų ūkius atidavė vokiečiams.

1944 metų rudenį bolševikams grįžtant į Lietuvą šimtai tūkstančių lietuvių bėgom į vakarus, kad patekus amerikiečiams ar britams. Bėgo ir Jūsų brolis, o mano tėvelis ir mamytė. Atvažiuom netoli Hamburgo. Čia vokiečiai sulaukė mus ir išskirstė darbam.

Karui pasibaigus aš patekau britų užimton Vokietijos dalin. Bet mano tėveliai ir brolis su šeima liko bolševikų užimtoji Vokietijos daly. Jie tuojau buvo bolševikų sumti ir uždaryti lagery su spigliuotomis vielomis. Man apie tai pasakojo kartu su mano tėveliais buvę tame lageryje žmonės, kuriems pasisekė pabėgti ir pereiti į britų zoną.

Vėliau bolševikai visus lietuvius ir kitus rytų kraštų žmones vežė į Rusiją, taigi ir mano tėvelius ir brolių. Kelionė beveik nieko nedavė valgti ir kankinę. Tų pabėgusių pasakojimams mano tėveliai kartu vieną dieną mirė 1946 metais sausio 26 d. kur tai Lenkijos lagery. O kur dingo brolis su šeima, neturiu jokių žinių: greičiausia Sibire.

Pavėrgęs Lietuvą priešas nesigaili nieko jai naikinti. Ar Tu, Lietuvi, pagailėsi aukos ir neparemsi ALT vykdomo Vajaus jai išlaisvinti?

REMKITE TUOS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

HELP WANTED—MALE Darbininkų Reikia

Reikia HANDY MEN Geros Progos Reikia prižiūrėti trobesį. Patyrusių ir nepatyrusių. GERAS MOKESTIS Nuolatinis darbas. ATEIKITE ŠIANDIEN! YELLOW CAB CO. 57 E. 21st STREET.

SIUVĖJŲ—BUSHELMAN Aukščiausias mokestis. Pastovus darbas. Labai pageidaujama vieta. 4117 W. NORTH AVE.

PAIESKAU DARBININKO SU šeima dirbti ant ūkės, kuris nori dirbti. Penkių kambarių stuba gyventi. Dėl mokesčių rasykite laiška ant šito adreso: A. WIŠNAUSKAS R. 2, Box 186, Hart, Mich.

SPOTTER. Maža retail dirbtuvė. Patyrusio prie šilkų, vilnonių. Pastovus darbas. Geras mokeskis. GAIL CLEANERS, 4420 N. Elston, SPRing 1030.

HELP WANTED—FEMALE Darbininkų Reikia

REIKALINGA MOTERIS skuduru skirstymui. Turi būti patyrusi. Geras mokeskis, Central Iron and Metal Co., 2455 Elston Ave.

REIKALINGA MOTERIS arba mergina dirbti už baro, geras mokeskis, gali dirbti dalį arba pilną laiką 3465 S. MORGAN ST.

REIKALINGA NURSEMAID. 30—45 metų amžiaus. Būti čia. 10 mėnesių kūdikius. Lengvas skalbimas. Nėra stubos darbo. Lengvas darbas. Jauna pora. Dėl algos susitarsime. Whitehall 6040. Apartment 509.

REAL ESTATE—FOR SALE Namai Žemė—Pardavimui

PERKAM, parduodam NAMUS, biznius, lotus, farmas ir mainome kas ką turite. Apsidraudžiamė nuo gaisro ir visokių nelaimių. Nuo naujų metų (1946) išėjo naujas įstatymas, kad automobilius būtina reikia apdrausti. Pašaukite mus, o mes Tamstai patarnausime visuose reikaluose.
PAUL M. SMITH & CO., 6247 SO. KEDZIE AVENUE Telefonas HEMlock 0680. arba GROvehill 6343.

2—4 MŪRINIS, karštu vandeniu šildomas. Taipgi 2—4, garų šildomi. Abudu arti Archer ir Kedzie. ROMAN REALTY, 4104 W. 47th St. YARds 1341.

5 KAMBARIŲ rezidencija, 7 metų senumo, arti 47th ir Avers. ROMAN REALTY, 4104 W. 47th St. YARds 1341.

PARDAVIMUI MŪRINIS namas, Marquette Park apylinkėje, 2 po 6 kambarius, vienas 5 ir bučernė. Savininko telefonas: Walbrook 9110.

3 AUKŠTŲ MŪRINIS NAMAS Bridgeporte dėl 7 šeimynų ir 2 pagyvenimui plytų ir medžio cottage užpalkalyje. Visur yra vonios ir toiletai, pečių šildomi. Įplaukų apie \$150 į mėnesį. Greitai pardavimui. Šaukite Atlantic 9815 dienomis arba Victory 3882 po 8 vakare.

TEISINGAS PATARNAVIMAS Čia nusipirksite arba parduosite namą greičiau, geriau ir pelningiau. Su visokiais Real Estate reikalais prašome kreiptis pas mane. Visi gerėjasi mano prieteliško patarnavimo darbas. NOTARAS: — Padarau ir užvirtintu visokius legalius dokumentus. 40 metų šiame biznyje. CHARLES URNICH-URNIK 2500 W. 63rd St., antros lūbos, Tel. PROspect 6025 Chicago 29, Illinois.

FARMS FOR SALE Ukiai Pardavimui

100 AKRŲ GEROS LYGIOS ŽEMĖS Michigan, arti Indiana valstijos rubežius ant M-62 kelio. Moderniškas 8 kamb. MŪRINIS NAMAS, 5 miegurniai, mod. maudynė, didelis kambariai, kieta medžio grindys. Didelis sklepas, elektriniai pumpos, aliejum karštu vandeniu šildomas. Nauja barnė, vistininkas, grainary, corncrib. Elektra, telefonas, busų transportacija. Tinkama dėl subdivizijų arba country estate. Zema kaina—išmokėjimais.

Daug kitų pirkinių. Teiraukitės, arba rasykite dėl farmų ir ežero nuosavybii diskripcijų. Southern Michigan's Leading REAL ESTATE BROKER HOWARD W. KLING 136 No. Shore Drive, Eagle Lake, Edwardsburg, Michigan.